

Pohjola Pankki Oyj:n

osavuositarkastus 1.1.—30.6.2013

Pohjola-konsernin tammi–kesäkuu ¹⁾

- Konsernin tulos ennen veroja oli 252 miljoonaa euroa (202) ja tulos ennen veroja käyvin arvoin 177 miljoonaa euroa (433). Oman pääoman tuotto oli 14,1 prosenttia (12,9). Core Tier 1 -vakavaraisuus oli 10,6 prosenttia (10,6).
- Pankkitoiminnan luottokanta kasvoi vuodenvaihteesta 6 prosenttia ja vuodessa 9 prosenttia. Yritysluottokannan keskimarginaali oli 1,53 prosenttia (1,52). Saamisten arvonalentumiset olivat 19 miljoonaa euroa (19) ja pankkiveron tulosta alentava vaikutus oli 8 miljoonaa euroa (-).
- Vahinkovakuutuksen maksutuotot kasvoivat 10 prosenttia. Yhdistetty kulusuhde parani ja oli 91,0 prosenttia (94,6). Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, joka ei sisällä laskuperustemuutoksia eikä yrityskaupassa syntyneiden aineettomien hyödykkeiden poistoja, oli 89,2 prosenttia (92,6). Sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvoin olivat 0,4 prosenttia (5,5).
- Varainhoidon hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat 6 prosenttia ja olivat 34,9 miljardia euroa (32,8).
- Konsernin kulut pysyivät 10 miljoonan euron pankkiverosta huolimatta edellisvuoden tasolla. Tehostamisohjelman vuodelle 2013 arvioiduista 25 miljoonan euron kustannussäästöistä toteutui 15 miljoonaa euroa.
- Loppuvuoden näkymät: Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2013 olevan suurempi kuin vuonna 2012. Pankkitoiminnassa luottokannan koko vuoden kasvun odotetaan olevan vuoden 2012 tasolla, jolloin se oli 9 prosenttia (aiemmin: kasvunäkymät vuotta 2012 vaisummat). Vahinkovakuutuksen operatiivisen yhdistetyn kulusuhteen arvioidaan olevan vaihteluvälissä 88–92 prosenttia (aiemmin: 89–93). Näkymät kokonaisuudessaan kohdassa 'Loppuvuoden näkymät'.

Huhti–kesäkuu

- Konsernin tulos ennen veroja oli 121 miljoonaa euroa (99) ja tulos ennen veroja käyvin arvoin 63 miljoonaa euroa (96). Oman pääoman tuotto oli 13,8 prosenttia (12,2).
- Pankkitoiminnan yritysasiakkaiden aktiivisuus lisääntyi. Yrityspankkitoiminnan ja Baltian yhteenlaskettu korkokate kasvoi 18 prosenttia vertailukaudesta. Luottokanta kasvoi 4 prosenttia ja yritysluottokannan keskimarginaali nousi 4 korkopisteellä.
- Vahinkovakuutuksen maksutuotot kasvoivat 11 prosenttia. Yhdistetty kulusuhde oli 87,9 prosenttia (87,4). Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 86,2 prosenttia (85,5). Sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvoin olivat -0,6 prosenttia (0,6).
- Konsernitoimintojen tulosta paransi 12 miljoonan euron osuuspääoman korko Suomen Luotto-osuuskunnalta.

Tulos ennen veroja, milj. e	1–6/ 2013	1–6/ 2012	Muutos %	4–6/ 2013	4–6/ 2012	Muutos %	2012
Pankkitoiminta	112	120	-7	58	55	6	221
Vahinkovakuutus	99	54	82	43	39	11	92
Varainhoito	11	12	-1	7	6	10	32
Konsernitoiminnot	30	16	87	13	-1		27
Yhteensä	252	202	25	121	99	22	372
Käyvän arvon rahaston muutos	-74	231		-58	-2		418
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	177	433	-59	63	96	-35	790
Tulos/osake, e	0,61	0,48		0,29	0,24		0,89
Oma pääoma/osake, e	8,64	7,85					8,67
Henkilöstö keskimäärin	2 612	3 419		2 569	3 432		3 421

Taloudelliset tavoitteet	1–6/ 2013	1–6/ 2012	4–6/ 2013	4–6/ 2012	2012	Tavoite
Oman pääoman tuotto, %	14,1	12,9	13,8	12,2	11,2	13
Core Tier 1 -vakavaraisuus, %	10,6	9,8			10,6	≥ 11
Pankkitoiminnan operatiivinen kulu-tuottosuhte, %	38	34	36	34	34	< 35
Vahinkovakuutuksen operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	89,2	92,6	86,2	85,5	90,5	< 92
Vahinkovakuutuksen operatiivinen liikekulusuhde, %	19,5	23,1	19,1	22,4	21,5	18
Vahinkovakuutuksen vastuunkantokyky (solvenssisuhde), %	75	86			81	70
Varainhoidon operatiivinen kulu-tuottosuhte, %	54	53	51	53	47	< 45
Vähintään kahdelta luottoluokittajalta AA -tasoinen luokitus tai luottoluokitukset vähintään pääkilpailijoiden tasolla	2	2			2	2
Osinkosuhte vähintään 50 % tilikauden tuloksesta edellyttäen, että Core Tier 1 vakavaraisuus säilyy vähintään 10 %:ssa					51	≥ 50

1) Tuloksen vertailulukuna on käytetty vuoden 2012 vastaavien jaksojen lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty lukua vuoden 2012 lopun tilanteesta, ellei toisin mainita. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kirjaamistavan muutoksen seurauksena vertailutietoja on oikaistua.

Toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen:

Pohjolan liiketoiminnan kehitys jatkui toisella vuosineljänneksellä odotustemme mukaisesti. Tulos ennen veroja oli hyvä, hieman yli 120 miljoonaa euroa. Ensimmäisen vuosipuoliskon tulos ennen veroja ylitti 250 miljoonaa euroa ja oman pääoman tuotto oli 14 prosenttia.

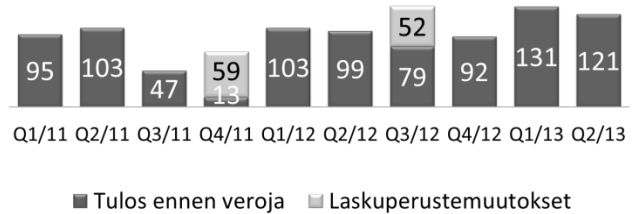
Pankkitoiminnan alkuvuoden tulos jäi vertailukautta alhaisemmaksi Marketsin trading-tuottojen laskun ja pankkiveron johdosta. Yritysluottojen kysyntä ja yritysten joukkovelkakirjamarkkinat piristyivät vuoden toisella neljänneksellä. Luottokanta kasvoi alkuvuoden aikana 6 prosenttia ja yritys pankkitoiminnan korkokate 11 prosenttia. Nettoluottotappiot ja arvonalentumiset säilyivät alhaisella tasolla ja olivat vertailukauden tasolla.

Vahinkovakuutuksessa vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui vahvana. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli toisella vuosineljänneksellä 86,2 prosenttia. Toiminnan tehostuminen näkyi selvästi parantuneena liikekulusuhteena. Sijoitustuotot käyvin arvoin jäivät toisella vuosineljänneksellä edellisvuotta alhaisemmiksi pääasiassa markkinakorkojen nousun johdosta.

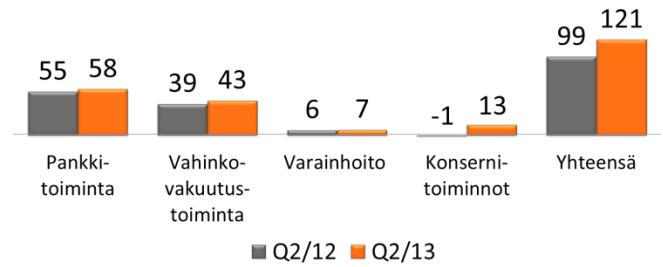
Varainhoidon hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat OP-rahastopääomien kasvun ja markkina-arvojen positiivisen kehityksen myötä.

Tehostamisohjelman ansiosta konsernin kulut ilman pankkiveroa olivat 3 prosenttia vertailukautta alhaisemmat. Kuluvalla vuodelle arvioituista 25 miljoonan euron kulusäästöistä toteutui ensimmäisen vuosipuoliskon aikana 15 miljoonaa euroa lähinnä tehtyjen henkilöstövähennysten johdosta. Tehostamisohjelma etenee suunnitellusti.

Pohjola-konsernin tulos ennen veroja vuosineljänneksittäin, milj. e

Pohjola-konsernin tulos ennen veroja liiketoiminnoittain, milj. e

Pohjola-konsernin osavuositiedote 1.1.–30.6.2013

Sisällysluettelo

Toimintaympäristö.....	4
Konsernin tulosanalyysi	5
Konsernin riskiasema.....	7
Konsernin vakavaraisuus	8
Luottokelpoisuusluokitukset	9
Pohjolan tehostamisohjelma	9
Liiketoimintasegmenttien tulos ja riskiasema	10
Pankkitoiminta.....	10
Vahinkovakuutustoiminta	12
Varainhoito.....	15
Konsernitoiminnot	16
Henkilöstö ja palkitseminen.....	17
Hallinnointi ja johto.....	17
Osakkeet ja osakkeenomistajat	17
Loppuvuoden näkymät.....	18
Konsernin tuloslaskelma	19
Konsernin laaja tuloslaskelma.....	19
Konsernin tase	20
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	21
Konsernin rahavirtalaskelma	22
Segmenttikohtaiset tiedot.....	23
Liitetiedot.....	26
Laatimisperiaatteet.....	26
Konsernin tunnuslukujen laskentakaavat	27

Toimintaympäristö

Maailmantalouden kehitys jatkui vaisuna ja epäyhtenäisenä vuoden toisella vuosineljänneksellä. Yhdysvalloissa talous jatkoi vähittäistä kohenemistä. Yhdysvaltain keskuspankki ilmoitti alkavansa vähentää poikkeustoimia kuluvan vuoden aikana, jos talous kehittyä odotusten mukaisesti.

Markkinoilla odotukset Yhdysvaltain rahapolitiikan kiristämisestä näkyivät rahoitusmarkkinoiden korjausliikkeenä, joka nosti valtionlainojen korkoja myös euroalueella. Kesäkuussa hermostuneisuutta lisäsi myös Kiinan talouden odotettua heikompi kehitys ja sen rahamarkkinoiden tilapäinen kiristyminen.

Euroopan keskuspankki laski ohjaukorkonsa 0,50 prosenttiin toukokuussa. Keskuspankin talletuskorko säilyi nollassa. Euribor-koroissa muutokset olivat pieniä.

Suomen talouskehitys säilyi heikkona. Työttömyys nousi ja kuluttajien luottamus pysyi heikkona. Osin tilanne koheni katsauskaudella. Teollisuuden tuotanto-odotukset paranivat ja vähittäiskauppa kasvoi. Inflaation vaimeneminen jatkui.

Maailmantalouden odotetaan piristävän hieman kuluvan vuoden jälkipuoliskolla, mutta kasvu jää keskimääräistä hitaammaksi. Euroalueen talous supistuu tänä vuonna, mutta talousindikaattorit puoltavat lievää käännettä parempaan loppuvuoden aikana. Myös Suomen talous elpyy hieman loppuvuonna, mutta talouden yleiskuva on edelleen huono. Talousnäkymien epävarmuus on edelleen merkittävää. EKP on ilmoittanut pitävänsä keskuspankkikorot nykytasolla tai matalammalla pitkään. Lisäksi EKP valmistelelee toimia yritysrahoituksen toimivuuden varmistamiseksi. Euribor-korkojen arvioidaan säilyvän ennätysmatalalla.

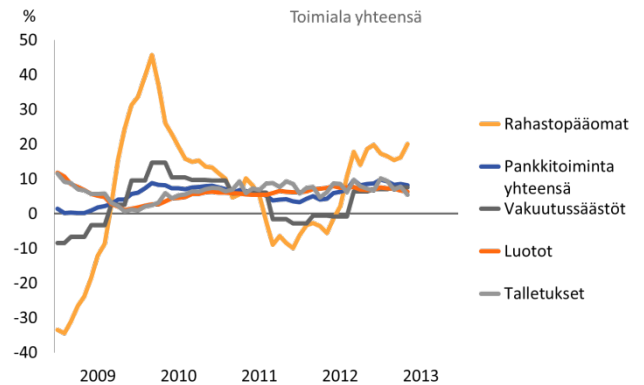
Pankkien luottokannan kasvuvauhti hidastui edelleen vuoden toisella neljänneksellä. Asuntolainakannan vuosikasvu laski toukokuussa 4,4 prosenttiin talouden taantumasta, asuntokaupan hiljentymisen sekä pankkien luottoehtojen tiukentumisen vaikutuksesta. Myös yritysrahoituksen vuosikasvu hiipui edelleen ollen toukokuussa 3,5 prosenttia.

Pankkien talletuskannan vuosikasvu laski 5,5 prosenttiin. Kasvu oli pitkälti rahoitus- ja vakuutuslaitosten tekemien talletusten varassa. Henkilö- ja yritysasiakkaiden talletuskannat pysyivät vuoden takaisella tasolla.

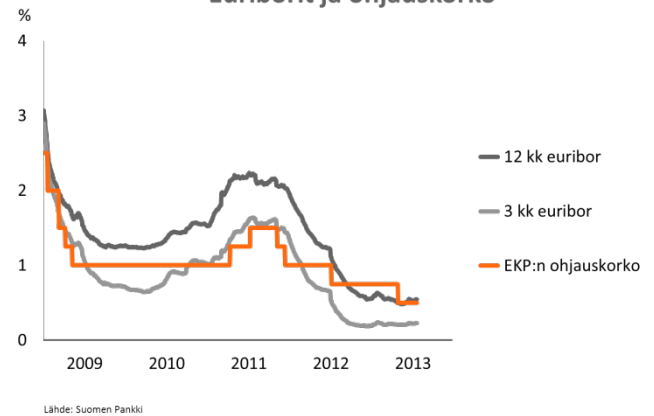
Rahasto- ja vakuutussäästöjen kasvu jatkui toisella neljänneksellä pirteänä rahoitusmarkkinoiden epävakammasta kehityksestä huolimatta. Nopeinta kasvu oli osakerahastoissa ja pitkän koron rahastoissa. Henkilöasiakkaiden sijoitussidonnaisten henkivakuutusten maksutulo lähes kaksinkertaistui tammi–toukokuussa vuoden takaiseen verrattuna. Sijoitusmarkkinoilla pelko keskuspankkielvytyksen vähenemisestä käänsi korot nousuun ja osakkeet laskuun katsauskauden lopulla.

Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi edelleen tasaista noin 5 prosentin vuosivauhtia. Maksettujen korvausten kasvu on hidastunut hyvästä vahinkokehityksestä johtuen.

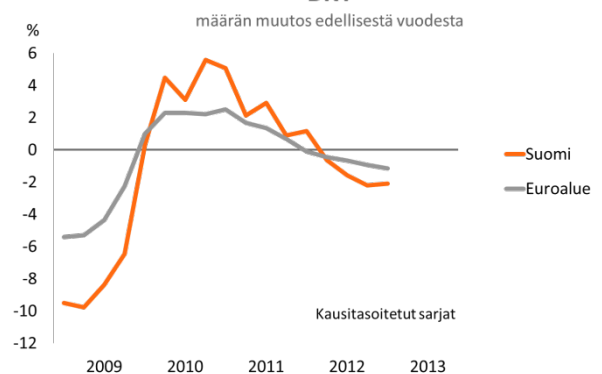
Pankkiliiketoiminnan 12 kk muutos

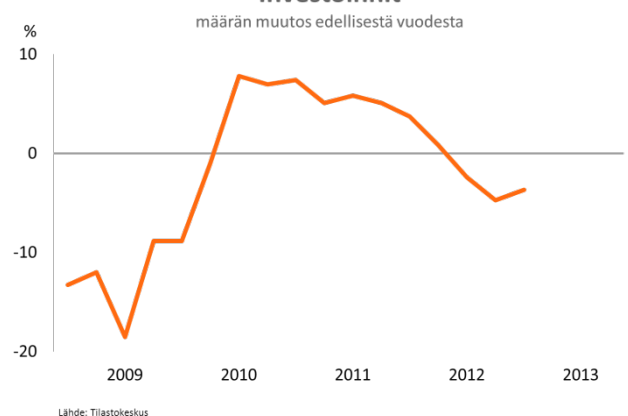
Euriborit ja ohjaukorko

BKT

Investoinnit

Konsernin tulosanalyysi

Milj. e	1–6 2013	1–6 2012	Muutos %	4–6 2013	4–6 2012	Muutos %	Rullaava 12 kk	2012
Korkokate								
Yrityspankki ja Baltia	109	98	11	56	48	18	210	199
Markets	-3	19		-3	9		8	31
Muut toiminnot	5	22	-77	2	8	-71	16	33
Yhteensä	110	139	-20	55	65	-15	235	263
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	78	82	-4	42	40	6	165	169
Kaupankäynnin nettotuotot	40	45	-12	24	15	53	73	79
Sijoitustoiminnan nettotuotot	32	-2		12	-7		47	13
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot								
Vakuutustoiminnasta	223	205	9	123	123	1	385	367
Sijoitustoiminnasta	81	49	65	25	18	37	147	115
Muista eristä	-21	-23	-7	-10	-11	-3	-43	-45
Yhteensä	282	231	22	138	130	6	489	438
Liiketoiminnan muut tuotot	19	19	1	9	10	-10	37	37
Tuotot yhteensä	562	513	9	280	253	11	1 047	998
Henkilöstökulut	97	121	-20	49	59	-17	208	232
ICT-kulut	44	43	3	22	21	3	89	87
Poistot	25	25	-1	13	13	3	50	50
Muut kulut	125	102	22	63	51	25	223	200
Kulut yhteensä	291	291	0	147	143	3	569	569
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	271	223	22	134	110	22	477	429
Saamisten arvonalentumiset	20	21	-6	13	12	16	56	57
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	0	5	0	0	-3	1	1
Tulos ennen veroja	252	202	25	121	99	22	422	372
Käyvän arvon rahaston muutos	-74	231		-58	-2		113	418
Tulos ennen veroja käyvin arvo	177	433	-59	63	96	-35	535	790

Tulos tammi–kesäkuu

Konsernin tulos ennen veroja parani 252 miljoonaan euroon (202). Konsernin tuotot kasvoivat 9 % ja kulut pysyivät vertailukauden tasolla. Kulut laskivat 3 % ilman 10 miljoonan euron pankkiveroa. Saamisten arvonalentumiset olivat 20 miljoonaa euroa (21).

Käyvän arvon rahasto ilman veroja laski vuoden alusta 74 miljoonalla eurolla kesäkuun lopun markkinakorkojen nousun johdosta ja oli kauden lopussa 147 miljoonaa euroa positiivinen. Tulos ennen veroja käyvin arvo oli 177 miljoonaa euroa (433).

Yrityspankkitoiminnan ja Baltian yhteenlaskettu korkokate kasvoi 11 %. Luottokanta kasvoi 6 % vuodenvaihteesta ja vuodessa 9 %. Yritysluottokannan keskimarginaali nousi katsauskaudella yhden korkopisteen 1,53 %:iin (1,52). Vuodessa keskimarginaali nousi 10 korkopisteellä.

Konsernin korkokate pieneni kuitenkin 20 % vertailukaudesta. Korkokatetta laski likviditeettireservi viimeisen vuoden aikana tehdyt muutokset sekä Markets-liiketoiminta-alue.

Kaupankäynnin nettotuotot laskivat 12 % vertailukaudesta. Kaupankäynnin nettotuotot kasvoivat Markets-liiketoiminta-alueella, mutta laskivat Konsernitoiminnoissa johdannaisten arvonmuutoksen johdosta.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona laskivat 4 % takauksista ja vakuutustoiminnasta saatujen palkkioiden laskettua. Vakuutustoiminnan palkkiot pienenivät työttömyysvakuutusmaksujen perinnän siirryttyä Työttömyysvakuutusrahastolle. Maksuliikkeen palkkiot kasvoivat.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 32 miljoonaan euroon (-2). Osinkotuottoja kirjattiin 15 miljoonaa euroa vertailukautta enemmän sisältäen Suomen Luotto-osuuskunnalta saadun 12 miljoonan euron osuuspääoman koron. Saamistodistusten myyntivoittoja kirjattiin 19 miljoonaa euroa vertailukautta enemmän.

Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot kasvoivat vertailukaudesta. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 10 % ja korvauskulut 11 %. Korvauskulujen kasvu ilman aiempien vuosien vahingoista tehtyjen varausten muutoksia oli 7 %. Tuloslaskelmaan kirjatut sijoitustoiminnan tuotot olivat 32 miljoonaa euroa vertailukautta suuremmat. Sijoitustoiminnan tuottoihin sisältyi myyntivoittoja 32 miljoonaa euroa (5). Sijoitusten arvonalennuksia kirjattiin 5 miljoonaa euroa (7). Sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvo oli 0,4 % (5,5).

Henkilöstökulut supistuivat 20 % vertailukaudesta. Henkilöstökulujen lasku oli seurausta tehostamisohjelmassa toteutetuista henkilöstövähennyksistä ja työsuhteiden siirrosta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin muihin yhtiöihin.

Muut kulut kasvoivat 22 %. Henkilöstön ja palveluiden keskittäminen OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernissa kasvatti palveluveloituksia. Lisäksi muihin kuluihin sisältyy pankkiveroa 10 miljoonaa euroa (-).

Tulos huhti–kesäkuu

Konsernin tulos ennen veroja parani 121 miljoonaan euroon (99). Tuotot kasvoivat 11 % ja kulut 3 % vertailukaudesta. Saamisten arvonalentumiset olivat 13 miljoonaa euroa (12).

Käyvän arvon rahasto pieneni toisella vuosineljänneksellä 58 miljoonaa euroa (2) kesäkuun lopun markkinakorkojen nousun johdosta. Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 63 miljoonaa euroa (96).

Yrityspankkitoiminnan ja Baltian yhteenlaskettu korkokate kasvoi 18 %. Luottokanta kasvoi toisella vuosineljänneksellä 4 prosenttia ja yritysluottokannan keskimarginaali 4 korkopistettä. Marketsin trading-toiminnan tuotot pienenevät 10 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Asiakastuotot kasvoivat 7 miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona kasvoivat 2 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Kasvaneet palkkiotuotot tulivat pääasiassa luotonannosta ja maksuliikkeestä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot sisälsivät Suomen Luotto-osuuskunnalta saadun 12 miljoonan euron osuuspääoman koron.

Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot kasvoivat 6 % vertailukaudesta. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 11 % ja korvaukset 18 %. Korvauskulujen kasvu ilman aiempien vuosien vahingoista tehtyjen varausten muutoksia oli 11 %. Operatiivinen kannattavuus oli vertailukauden tasolla. Tuloslaskelmaan kirjatut sijoitustoiminnan tuotot olivat 7 miljoonaa euroa vertailukautta suuremmat. Sijoitustoiminnan tuotot käyvin arvoin olivat -0,6 % (0,6).

Kulut kasvoivat 3 % vertailukaudesta. Ilman pankkiveroa kulut olivat vertailukauden tasolla. Henkilöstökulujen 17 %:n lasku oli seurausta tehostamisohjelmassa toteutetuista henkilöstövähennyksistä ja työsuhteiden siirrosta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin muihin yhtiöihin.

Tulosanalyysi vuosineljänneksittäin

Milj. e	2012				2013	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	50	48	50	51	52	56
Markets	10	9	5	6	0	-3
Muut toiminnot	14	8	8	4	3	2
Yhteensä	74	65	63	62	55	55
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	42	40	34	53	36	42
Kaupankäynnin nettotuotot	30	15	15	19	16	24
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	-7	1	14	20	12
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta	82	123	73	90	99	123
Sijoitustoiminnasta	31	18	45	21	56	25
Muista eristä	-12	-11	-11	-11	-11	-10
Yhteensä	101	130	107	100	145	138
Liiketoiminnan muut tuotot	9	10	10	8	10	9
Tuotot yhteensä	261	253	229	256	282	280
Henkilöstökulut	62	59	57	54	48	49
ICT-kulut	22	21	21	24	22	22
Poistot	13	13	12	13	12	13
Muut kulut	51	51	46	52	62	63
Kulut yhteensä	148	143	136	142	144	147
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	113	110	93	113	137	134
Saamisten arvonalentumiset	10	12	15	21	7	13
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0	0
Tulos ennen veroja	103	99	79	92	131	121
Käyvän arvon rahaston muutos	233	-2	94	94	-17	-58
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	336	96	172	185	114	63

Konsernin riskiasema

Konsernin riskiasema säilyi vakaana euroalueen heikosta taloudellisesta kehityksestä huolimatta. Konsernin riskinkantokyky on vahva ja riittävä turvaamaan liiketoiminnan edellytykset.

Luottoriskiasemassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Investointitason vastuiden määrä säilyi korkealla tasolla. Arvon alentumisten määrä oli vertailukauden tasolla. Ongelmasaamisten ja erääntyneiden maksuerien määrä aleni.

	1-6/2013	1-6/2012	2012
Nettoluottotappiot ja arvonalentumiset, milj. e	20	21	57
% luotto- ja takauskannasta	0,12	0,13	0,35
Ongelmasaamiset ^{*)} , milj. e	32	42	34
% luotto- ja takauskannasta	0,19	0,26	0,21
Erääntyneet maksuerät, milj. e	16	22	21
% luotto- ja takauskannasta	0,09	0,14	0,13

^{*)} Järjestämättömät, nollakorkoiset ja alihintaiset saamiset

Lopullisia luottotappioita kirjattiin tammi-kesäkuussa 8 miljoonaa euroa (33) ja arvonalentumisia 34 miljoonaa euroa (25). Luottotappiopalausten ja arvonalentumisten vähennysten yhteismäärä oli 22 miljoonaa euroa (37).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä ja sijoitustoiminnan riskeissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Rahoitus- ja maksuvalmiusasema säilyi hyvänä. Varainhankinta toimi hyvin katsauskauden aikana.

Likviditeettireservi

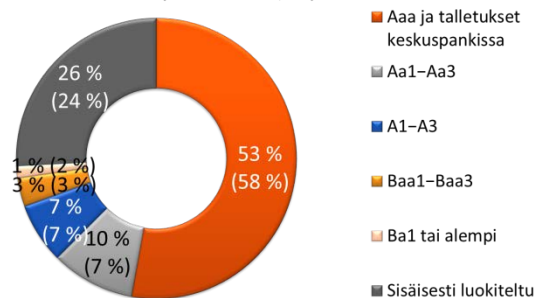
Mrd. e	30.6.2013	31.12.2012	Muutos, %
Talletukset keskuspankissa	3,6	5,6	-35,9
Vakuuskelpoiset saamistodistukset	6,2	5,4	14,1
Vakuuskelpoiset yritysluotot	3,0	3,0	0,5
Yhteensä	12,8	14,0	-8,8
Ei vakuuskelpoiset saamiset	0,7	0,6	22,3
Likviditeettireservi markkina-arvoin	13,5	14,6	-7,5
Vakuuden aliarvostus (Haircut)	-1,0	-0,9	8,6
Likviditeettireservi vakuusarvoin	12,5	13,7	-8,6

Pohjola ylläpitää OP-Pohjola-ryhmän keskuspankina likviditeettireserviä, joka muodostuu pääasiassa talletuksista keskuspankkiin sekä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista saamisista. Likviditeettireservi sisältää hyvän luottoluokituksen omaavien valtioiden, kuntien, rahoituslaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, arvopaperistettuja saamia ja vakuuskelpoisia yritysluottoja.

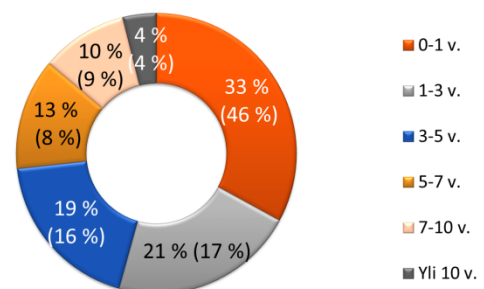
Likviditeettireserviin kuuluvat saamistodistukset on likviditeettireservilaskelmassa arvostettu markkinoilta saataviin noteerauksiin.

Pohjolan ylläpitämällä likviditeettireservillä ja muilla OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiuden varautumissuunnitelman mukaisilla erillä voidaan kattaa vähintään kahden vuoden rahoitustarpeet tilanteessa, jossa tukkuvarainhankinta ei toimi ja talletuskanta supistuisi maltillisesti.

Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen luottoluokitusjakauma 30.6.2013, % (31.12.2012, %)

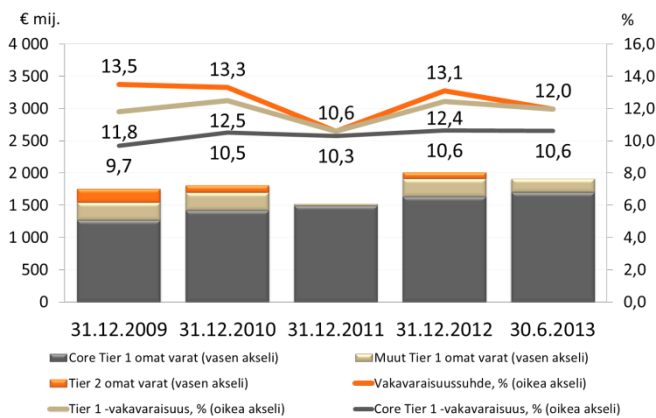
Likviditeettireserviin luettavien rahoitusvarojen maturiteettijakauma 30.6.2013, % (31.12.2012, %)

Konsernin liiketoiminnan keskeiset riskit liittyvät yleisen taloudellisen toimintaympäristön ja sijoitusmarkkinoiden kehitykseen sekä finanssialan tuleviin sääntelymuutoksiin.

Konsernin vakavaraisuus

Omat varat ja vakavaraisuus

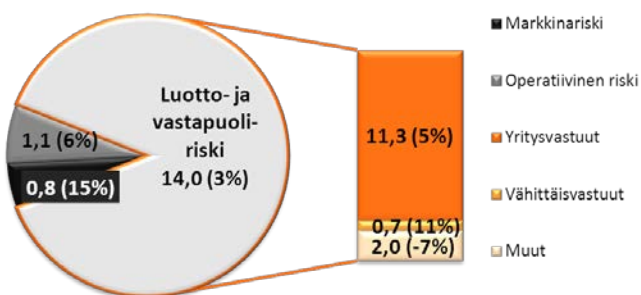

Pohjola-konsernin Core Tier 1 -vakavaraisuus pysyi ensimmäisellä vuosipuoliskolla ennallaan 10,6 %:ssa. Pohjola Vakuutus maksoi maaliskuussa 50 miljoonan euron lisäosion Pohjola Pankille, mikä nosti Core Tier 1 -vakavaraisuutta 0,3 prosenttiyksikköä. Pohjola-konsernin tavoite Core Tier 1 -vakavaraisuudelle on vähintään 11 %.

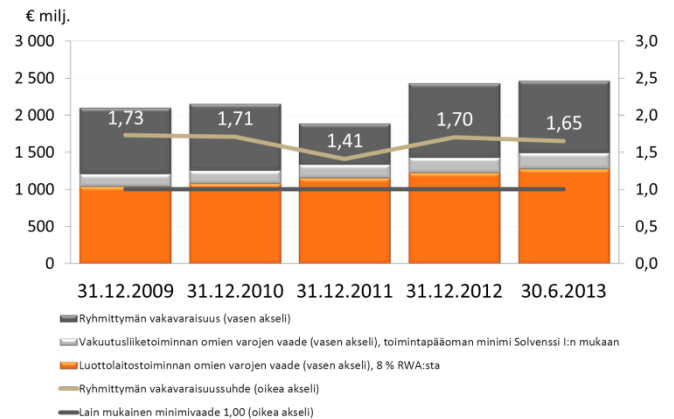
Luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde aleni 12,0 %:iin (13,1), kun lakisääteinen minimivaade on 8 %. Maaliskuussa Pohjola lunasti takaisin 170 miljoonan euron alemman toissijaisen oman pääoman ehtoisen lainan. Takaisinlunastus laski Pohjola-konsernin luottolaitoslain mukaista vakavaraisuutta 1,1 prosenttiyksikköä ja Tier 1 -vakavaraisuutta 0,4 prosenttiyksikköä. Tier 1 -vakavaraisuus aleni takaisinlunastuksen seurauksena syntyneen 58 miljoonan euron Tier 2 -alijäämän johdosta.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla riskipainotettujen sitoumusten määrä nousi 4 % pääosin luotto- ja vastapuoliriskin kasvun seurauksena. Riskipainotettujen sitoumusten määrä oli kesäkuun lopussa 15,9 miljardia euroa (15,3).

Riskipainotetut erät 30.6.2013, yhteensä 15,9 mrd.€ (muutos- % vuoden alusta)

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Pohjola-konserni kuuluu OP-Pohjola-ryhmään, jonka vakavaraisuutta valvotaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän (rava) valvonnasta annetun lain mukaan. Edellä mainittu 170 miljoonan euron Tier 2 lainan takaisinlunastus laski rava-vakavaraisuussuhdetta 0,11 yksikköä.

Basel III ja Solvenssi II säännösmuutokset

Finanssikiirsin seurauksena pankkien vakavaraisuussäännökset tiukentuvat. Uusi luottolaitosdirektiivi ja -asetus (CRD4/CRR) julkaistiin 27.6.2013. Uudet säännökset tulevat voimaan vaiheittain 1.1.2014 alkaen, ja ne implementoivat Basel III -standardit EU:ssa vuosina 2014–2019. Muutoksilla pyritään muun muassa parantamaan omien varojen laatua, vähentämään pääomavaateen syklistyyttä ja pankkien velkaantuneisuutta sekä asettamaan määrällisiä rajoitteita likviditeettiriskille.

Pohjolan näkökulmasta tärkein yksittäinen muutos säännöksissä liittyy vakuutusyhtiösijoitusten käsittelyyn pankkivetoisessa rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä. Muutoksen mukaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymässä vakuutusyhtiösijoitukset voidaan huomioida vakavaraisuuslaskennassa myös riskipainotettuina sitoumuksina. Tällä hetkellä sijoitukset vähennetään omista varoista. Vaihtoehtoinen uusi menettely ja sen soveltamisen yksityiskohdat edellyttävät valvontaviranomaisen suostumuksen. Mikäli lupa saadaan, niin tämänhetkisen arvion mukaan muutos parantaa Pohjolan Core Tier 1 -vakavaraisuutta enimmillään noin 3 prosenttiyksikköä. Muiden CRD4/CRR:n aiheuttamien muutosten arvioitu nettomääräinen kertavaikutus on vakavaraisuutta hieman alentava.

Myös vakuutussektorin vakavaraisuussäännökset ovat muuttumassa. Vakuutussektorin Solvenssi II -säännösmuutoksilla pyritään parantamaan vakuutusyhtiöiden omien varojen laatua, parantamaan yhtiöiden omaa riskienhallintaa, lisäämään pääomavaateen riskiperusteisuutta ja yhtenäistämään vakuutussektorin vakavaraisuussäännöksiä Euroopassa. Säännökset ovat vielä keskeneräiset ja niiden voimaantulo on aikaisintaan vuoden 2016 alussa. Vahinkovakuutustoimintaan kohdistuva Solvenssi II:n mukainen vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) 30.6.2013 mukaisten vakuutus- ja sijoitusriskien perusteella olisi ollut 673 miljoonaa euroa (pro forma). Pohjolan Vahinkovakuutustoiminta täyttää Pohjolan arvion mukaan Solvenssi II -ehdotuksen mukaisen vakavaraisuuspääomavaatimuksen jo nykyisin.

Luottokelpoisuusluokitukset

Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset 30.6.2013

Luokituslaitos	Lyhyt varain-hankinta	Näkymä	Pitkä varain-hankinta	Näkymä
Standard & Poor's	A-1+	Negatiivinen	AA-	Negatiivinen
Moody's	P-1	Vakaa	Aa3	Vakaa
Fitch	F1	Vakaa	A+	Vakaa

Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokitukset 30.6.2013

Luokituslaitos	Luottoluokitus	Näkymä
Standard & Poor's	AA-	Negatiivinen
Moody's	A3	Vakaa

Vuoden 2013 alkupuoliskolla Fitch Ratings Limitedin, Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limitedin ja Moody's Investors Service Ltd:n vahvistamissa Pohjola Pankki Oyj:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokituksissa ja näkymissä ei tapahtunut muutoksia.

Fitch vahvisti 4.4.2013 Pohjola Pankki Oyj:n pitkien luottojen luokituksen A+ ja lyhyiden luottojen luokituksen F1 sekä säilytti näkymät vakaina.

Standard & Poor's vahvisti 5.7.2013 Pohjola Vakuutus Oy:n luottoluokituksen AA- ja säilytti näkymät negatiivisina.

Pohjolan tehostamisohjelma

Pohjola konsernin tehostamisohjelman seurauksena konsernin kulut olivat vertailukauden tasolla. Henkilöstökulujen lasku oli seurausta toteutetuista henkilöstövähennyksistä ja työsuhteiden siirrosta OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin muihin yhtiöihin.

Tehostamisohjelmalla haetaan noin 50 miljoonan euron vuosittaisia kustannussäästöjä vuoden 2015 loppuun mennessä. Henkilöstövähennykset tuovat noin 40 % arvioituista säästöistä. Loput säästöistä syntyvät päällekkäisiä toimintoja purkamalla sekä toimintatapoja yhtenäistämällä koko OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin tehostamisohjelman puitteissa. Koko keskusyhteisökonsernin vuosittainen kustannussäästö tavoite on 150 miljoonaa euroa vuoden 2015 loppuun mennessä.

Kaikkiaan 50 miljoonan euron vuotuisista säästöistä arvioidaan saavutettavan 50 % vuonna 2013, 30 % vuonna 2014 ja loppuosa vuoden 2015 loppuun mennessä. Tavoiteltavista kustannussäästöistä runsaat 60 % arvioidaan kohdistuvan vahinkovakuutustoimintaan, hieman yli 30 % pankkitoimintaan ja loput varainhoitoon.

Tehostamisohjelman vuodelle 2013 arvioituista 25 miljoonan euron kustannussäästöistä toteutui vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla 15 miljoonaa euroa. Säästöistä valtaosa kohdistui henkilöstökuluihin. Vahinkovakuutuksen osuus kulusäästöistä oli 54 %, pankkitoiminnan 36 % ja varainhoidon 10 %.

Liiketoimintasegmenttien tulos ja riskiasema

Pankkitoiminta

Tammi–kesäkuu lyhyesti

- Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 112 miljoonaa euroa (120). Tulos pienentyi Marketsin trading-tuottojen laskun ja pankkiveron johdosta. Yrityspankin ja Baltian yhteenlaskettu korkokate kasvoi 11 prosenttia.
- Hiljaisen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen asiakasaktiiviteetti lisääntyi toisen vuosineljänneksen aikana.
- Luottokanta kasvoi 6 prosenttia 14,3 miljardiin euroon (13,5), vuodessa kasvu oli 9 prosenttia.
- Yritysluottokannan keskimarginaali oli 1,53 prosenttia (1,52).
- Saamisten arvonalentumiset olivat 19 miljoonaa euroa (19).
- Kulut ilman 8 miljoonan euron pankkiveroa (-) olivat vertailukauden tasolla. Operatiivinen kulu-tuottosuhte oli 38 prosenttia (34).

Pankkitoiminnan tulos ja avainluvut

Milj. e	1–6/2013	1–6/2012	Muutos %	4–6/2013	4–6/2012	Muutos %	2012
Korkokate							
Yrityspankki ja Baltia	109	98	11	56	48	18	199
Markets	-3	19		-3	9		31
Yhteensä	106	117	-10	53	57	-7	230
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	47	49	-4	26	24	12	96
Kaupankäynnin nettotuotot	49	36	35	26	16	68	72
Muut tuotot	9	10	-10	5	5	0	21
Tuotot yhteensä	211	212	-1	111	101	9	418
Kulut							
Henkilöstökulut	30	33	-9	15	16	-2	64
ICT-kulut	15	13	14	7	6	7	27
Poistot	7	8	-4	4	4	6	15
Muut kulut	28	19	50	14	9	54	37
Kulut yhteensä	80	73	11	40	35	15	143
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	130	139	-7	70	66	6	275
Saamisten arvonalentumiset	19	19	-3	13	11	9	54
Tulos ennen veroja	112	120	-7	58	55	6	221
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	115	120	-4	58	52	11	226
Luottokanta, mrd. e	14,3	13,2	9				13,5
Takauskanta, mrd. e	2,8	2,7	2				2,7
Riskipainotetut sitoumukset, mrd.e	13,9	13,2	5				13,3
Yritysluottojen keskimarginaali, %	1,53	1,43	7				1,52
Ongelmasaamiset*) luotto- ja takaukskannasta, %	0,19	0,27					0,21
Saamisten arvonalentumiset luotto- ja takaukskannasta, %	0,11	0,12					0,34
Operatiivinen kulu-tuottosuhte, %	38	34		36	34		34
Henkilömäärä	605	761	-20				745

*) Järjestämättömät, nollakorkoiset ja alihintaiset saamiset

Tulos tammi–kesäkuu

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 112 miljoonaa euroa (120). Saamisten arvonalentumiset, 19 miljoonaa euroa, olivat vertailukauden tasolla.

Luottokanta kasvoi vuoden lopusta 0,8 miljardia euroa eli 6 % ja oli kesäkuun lopussa 14,3 miljardia euroa. Yritysluottokannan keskimarginaali nousi tammi–kesäkuun aikana yhden korkopisteen 1,53 %:iin ja 10 korkopistettä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Euromääräisen yritysluottokannan markkinaosuus oli toukokuun lopussa 22,2 %.

Takauskanta kasvoi tammi–kesäkuussa 2,8 miljardiin euroon (2,7). Sivovat nostamattomat luottolimitit laskivat vuodenvaihteesta 0,1 miljardia euroa 3,3 miljardiin euroon.

Yrityspankin ja Baltian yhteenlaskettu korkokate kasvoi 11 % vertailukaudesta.

Pankkitoiminnan palkkiotuotot pienenevät 2 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Maksuliikepalkkiot kasvoivat, mutta takauspalkkiot laskivat rahoitustakauskannan pienennettyä vertailukaudesta.

Marketsin korkokate ja kaupankäynnin nettotuotot jäivät 8 miljoonaa euroa vertailukautta alhaisemmiksi käypään arvoon arvostettavien valuutta- ja korkoinstrumenttien trading-tuottojen pienennettyä. Trading-toiminnan tuotot pienenevät 20 miljoonaa euroa, mutta asiakastuotot kasvoivat 7 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muiden tuottojen ja poistojen pienentyminen johtui pääasiassa huoltoleasing-kannan alenemisesta.

Pankkitoiminnan kulut kasvoivat 11 %. Kulut ilman 8 miljoonan euron pankkiveroa olivat vertailukauden tasolla.

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja liiketoiminta-alueittain

Milj. e	1–6/2013	1–6/2012	Muutos %
Yrityspankki	85	81	5
Markets	27	39	-30
Baltian pankkitoiminta	-1	0	
Yhteensä	112	120	-7

Tulos huhti–kesäkuu

Toisen vuosineljänneksen tulos oli 58 miljoonaa euroa eli 3 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudella. Saamisten arvonalentumiset olivat vertailukauden tasolla.

Yritysten rahoituksen kysyntä piristyi huhti–kesäkuussa. Luottokanta kasvoi toisella vuosineljänneksellä 4 % ja yritysluottokannan keskimarginaali nousi 4 korkopisteellä. Nettopalkkiotuotot kasvoivat 2 miljoonaa euroa vertailukaudesta. Kasvaneet palkkiotuotot tulivat luotonannosta ja arvopapereiden liikkeeseenlaskusta.

Marketsin trading-toiminnan tuotot pienenevät 10 miljoonaa euroa vertailukaudesta, mutta asiakastuotot kasvoivat 7 miljoonaa euroa.

Kulut ilman 4 miljoonan euron pankkiveroa olivat vertailukauden tasolla.

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja liiketoiminta-alueittain

Milj. e	4–6/2013	4–6/2012	Muutos %
Yrityspankki	43	38	14
Markets	15	17	-12
Baltian pankkitoiminta	-1	-1	25
Yhteensä	58	55	6

Pankkitoiminnan riskiasema

Pankkitoiminnan keskeiset riskit ovat asiakasliiketoiminnasta syntyvä luottoriski sekä markkinariskit.

Pankkitoiminnan kokonaisvastuut kasvoivat tammi–kesäkuussa 0,8 miljardia euroa 25,3 miljardiin euroon. Luottokelpoisuudeltaan investointitason vastuiden eli ratingluokkien 1–5 osuus kokonaisvastuista, pois lukien kotitaloudet, pysyi hyvällä tasolla ja oli 63 % (63). Luokkien 11–12 osuus oli 1,3 % (1,4).

Pankkitoiminnan kokonaisvastuista yritysasiakkaiden (ml. asuntoyhteisöt) vastuut muodostivat 82 % (81). Yritysasiakkaiden vastuista investointitasolle luokiteltujen vastuiden osuus oli 58 % (59) ja kahden heikoimman ratingluokan vastuut olivat 319 miljoonaa euroa (331), eli 1,5 % (1,7).

Suurten asiakasriskien yritysvastuiden määrä toisen vuosineljänneksen lopussa oli 3,5 miljardia euroa (3,4). Konsernin suuria asiakasriskejä kattavat omat varat olivat 2,0 miljardia euroa (2,1).

Yritysasiakkaiden vastuiden toimialakohtainen jakauma säilyi hyvin hajautuneena. Merkittävimmät toimialat olivat asuntojen vuokraus ja hallinta 10,0 % (10,3), kauppa 10,0 % (9,6) ja kone- ja laitteellisuus 8,8 % (8,9). Asuntojen vuokraus ja hallinta -toimialan vastuista 49 % on julkisyhteisöjen takaamia.

Pankkitoiminnassa nettoluottotappioiden ja arvonalentumisten määrä oli tammi–kesäkuussa 19 miljoonaa euroa (19) eli 0,11 % (0,12) luotto- ja takauskannasta. Lopullisia luottotappioita kirjattiin 2 miljoonaa euroa (5) ja arvonalentumisia 34 miljoonaa euroa (23). Luottotappiopalaususten ja arvonalentumisten vähennysten yhteismäärä oli 17 miljoonaa euroa (8).

Baltian liiketoiminnan vastuut olivat kesäkuun lopussa 0,6 miljardia euroa (0,5), joka oli 2,4 % (2,2) pankkitoiminnan kokonaisvastuista.

Baltian liiketoiminnan nettoluottotappiot ja arvonalentumiset olivat tammi–kesäkuussa –1 miljoonaa euroa eli tulosta parantava (–1).

Pankkitoiminnan korkoriski yhden prosenttiyksikön koronmuutokselle oli tammi–kesäkuussa keskimäärin 13,2 miljoonaa euroa (7,3).

Vahinkovakuutustoiminta

Tammi-kesäkuu lyhyesti

- Vahinkovakuutuksen tulos ennen veroja parani 99 miljoonaan euroon (54). Tulos ennen veroja käyvin arvoon oli 35 miljoonaa euroa (161).
- Vakuutusmaksutuotot kasvoivat 10 prosenttia (8) ja korvauskulut 11 prosenttia (7).
- Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 13 886 taloudella (23 848).
- Vakuutustekninen kannattavuus oli hyvä. Operatiivinen yhdistetty kulusuhde oli 89,2 prosenttia (92,6) ja operatiivinen liikekulusuhde 19,5 prosenttia (23,1).
- Sijoitustuotot käyvin arvoon olivat 0,4 prosenttia (5,5).

Vahinkovakuutustoiminnan tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/2013	1-6/2012	Muutos %	4-6/2013	4-6/2012	Muutos %	1-12/2012
Vakuutusmaksutuotot	606	549	10	311	281	11	1 126
Korvauskulut	-422	-381	11	-208	-177	18	-830
Liikekulut	-118	-127	-7	-60	-63	-6	-242
Aineettomien poisto-oikaisu	-11	-11	0	-5	-5	0	-21
Vakuutustekninen kate	55	30	83	38	35	6	33
Sijoitustuotot ja -kulut	77	52	48	23	18	23	115
Muut tuotot ja kulut	-33	-28	20	-17	-15	13	-56
Tulos ennen veroja	99	54	82	43	39	11	92
Tulos ennen veroja käyvin arvoon	35	161	-78	1	38	-98	283
Yhdistetty kulusuhde, %	91,0	94,6		87,9	87,4		97,1
Operatiivinen yhdistetty kulusuhde, %	89,2	92,6		86,2	85,5		90,5
Operatiivinen vahinkosuhde, %	69,7	69,5		67,0	63,1		69,1
Operatiivinen liikekulusuhde, %	19,5	23,1		19,1	22,4		21,5
Operatiivinen riskisuhde, %	63,6	62,7		60,9	56,3		62,8
Operatiivinen toimintakulusuhde, %	25,6	29,9		25,3	29,2		27,8
Sijoitusten tuotto käyvin arvoon, %	0,4	5,5		-0,6	0,6		10,8
Vastuunkantokyky, %	75	86					81
Henkilömäärä	1 854	2 402	-23				2 384

Tulos tammi-kesäkuu

Vakuutustekninen kannattavuus oli vertailukautta parempi. Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui vahvana. Korvauskulut kasvoivat hieman tuottoja nopeammin ja liikekulut jäivät vertailukautta alhaisemmiksi. Vakuutusmaksutuotot kasvoivat yhteensä 10 % (8). Operatiivinen vakuutustekninen kate oli 65 miljoonaa euroa (41) ja operatiivinen yhdistetty kulusuhde 89,2 % (92,6). Operatiiviset tunnusluvut eivät sisällä laskuperustemuutoksia ja poistoja yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä. Yhdistetty kulusuhde edellä mainitut erät mukaan lukien oli 91,0 % (94,6).

Vakuutusmaksutuotot

Milj. e	1-6/2013	1-6/2012	Muutos %
Henkilöasiakkaat	304	273	11
Yritysasiakkaat	277	253	9
Baltia	25	22	12
Yhteensä	606	549	10

Vakuutusmaksutuottojen kasvu henkilö- ja yritysasiakkaissa sekä Baltiassa oli vahvaa.

Pohjolan markkinaosuus vahinkovakuutuksen maksutulosta vuonna 2012 oli 29,1 prosenttia (28,2). Maksutulon markkinaosuudella mitattuna Pohjola on Suomen suurin vahinkovakuuttaja. Markkina-aseman arvioidaan vahvistuneen myös katsauskauden aikana.

Etuasiakastalouksia oli kesäkuun lopussa 583 880 (547 184), joista jo 70 % (67) on myös keskittänyt pankkiasiointinsa OP-Pohjola-ryhmään. Ryhmän osuuspankkien ja Helsingin OP Pankin asiakkaat käyttivät pankki- ja vakuutusasiointinista kertyviä OP-bonuksia 878 000 vakuutuslaskuun (799 000), joista 122 000 laskua (122 000) on maksettu kokonaan bonuksilla. Bonuksilla maksettujen vakuutusmaksujen määrä oli 43 miljoonaa euroa (39). Etuasiakastalouksien määrä kasvoi vuoden alusta 13 886 taloudella (23 848).

Vakuutusten myynti henkilö- ja yritysasiakkaille kasvoi 4 % vertailukaudesta.

Korvauskulujen kasvu oli hieman vakuutusmaksutuottojen kasvua nopeampaa. Korvauskulujen kasvu ilman aiempien vuosien vahingoista tehtyjen varausten muutoksia oli 7 % eli vakuutusmaksutuottojen kasvua hitaampaa. Uusista suurvahingoista aiheutuva korvausmeno oli vertailukautta

suurempi. Tammi–kesäkuussa kirjattiin 75 uutta (54) suurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 50 miljoonaa euroa (42). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin paransivat vakuutusteknistä katetta 3 miljoonaa euroa (16). Operatiivinen vahinkosuhde oli 69,7 % (69,5). Riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 63,6 % (62,7).

Liikekulut laskivat 7 % ja operatiivinen liikekulusuhde parani 19,5 %:iin (23,1). Viime vuonna aloitettu tehostamisohjelma laski kustannuksia, mikä tuottojen vahvan kasvun kanssa paransi tehokkuutta. Operatiivinen toimintakulusuhde, joka sisältää myös korvausten välilliset hoitokulut oli 25,6 % (29,9).

Muut tuotot ja kulut kasvoivat 20 % heikentäen tulosta. Muutos liiketoiminnoille kohdistettavien pääomien allokoitiperiaatteessa kasvatti vahinkovakuutuksen rahoituskuluja 9 miljoonaa euroa.

Operatiivinen vakuutustekninen kate ja yhdistetty kulusuhde (CR)

	1–6/2013		1–6/2012	
	Kate milj. €	CR, %	Kate milj. €	CR, %
Henkilöasiakkaat	49,4	83,8	31,6	88,4
Yritysassiakkaat	12,5	95,5	3,9	98,4
Baltia	3,4	86,2	5,0	77,6
Yhteensä	65,4	89,2	40,5	92,6

Sijoitustoiminta

Sijoitustuotot käyvin arvoon jäivät vertailukautta alhaisemmiksi epäsuotuisamman korkokehityksen vuoksi. Sijoitusten tuotto käyvin arvoon oli 0,4 % (5,5). Tulokseen kirjatut sijoitusten nettotuotot olivat 77 miljoonaa euroa (52). Sijoitustuottoja kasvattivat 32 miljoonan euron (5) myyntivoitot. Tuotot käyvin arvoon olivat 14 miljoonaa euroa (158).

Sijoituskannan jakauma

%	30.6.2013	31.3.2013	31.12.2012
Joukkolainat ja korkorahastot	71	71	75
Vaihtoehtoiset sijoitukset	1	2	3
Osakkeet	10	11	9
Pääomasijoitukset	3	3	3
Kiinteistöt	10	9	9
Rahamarkkinat	4	4	1
Yhteensä	100	100	100

Vahinkovakuutustoiminnan sijoituskanta oli kesäkuun lopussa 3 182 miljoonaa euroa (3 149). Korkosalkun luottoluokitusjakauma oli hyvä. Investointitasolle luokiteltujen sijoitusten osuus oli 91 % (92) ja 73 % sijoituksista oli vähintään A– luokitetuissa saamisissa. Korkosalkun jäljellä oleva keskimääräinen juoksuaika oli 3,9 vuotta (4,2) ja duraatio 3,4 vuotta (4,2).

Tulos huhti–kesäkuu

Vakuutusmaksutuottojen kasvu jatkui vahvana ja vakuutustekninen kannattavuus oli hyvä. Operatiivinen vakuutustekninen kate oli 43 miljoonaa euroa (41) ja operatiivinen yhdistetty kulusuhde 86,2 % (85,5). Yhdistetty kulusuhde sisältäen poistot yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä oli 87,9 % (87,4).

Vakuutusmaksutuotot

Milj. e	4–6/2013	4–6/2012	Muutos %
Henkilöasiakkaat	159	142	12
Yritysassiakkaat	139	128	9
Baltia	13	11	18
Yhteensä	311	281	11

Vakuutusmaksutuotot kasvoivat yhteensä 11 % (7). Kasvu oli vahvaa kaikissa asiakassegmenteissä. Etuasiakastalouksien määrä kasvoi 9 190 taloudella (9 430). Vakuutusten myynti henkilö- ja yritysasiakkaille kasvoi huhti–kesäkuussa 7 %.

Korvauskulut kasvoivat 18 %. Korvauskulujen kasvu ilman aiempien vuosien vahingoista tehtyjen varausten muutoksia oli 11 % eli vakuutusmaksutuottojen kasvun tasolla. Suurvahinkojen kasvu heijastui hieman korvauskuluihin. Uusia suurvahinkoja oli vertailukautta enemmän erityisesti yritysasiakkaissa. Huhti–kesäkuussa kirjattiin 39 uutta (27) suurta vahinkoa, joiden omalla vastuulla oleva korvausmeno oli yhteensä 21 miljoonaa euroa (20). Tähän luokkaan kuuluvat yli 0,3 miljoonan euron vahingot. Muutokset aiempina vuosina tapahtuneisiin vahinkoihin paransivat vakuutusteknistä katetta 2 miljoonaa euroa (13). Operatiivinen vahinkosuhde oli 67,0 % (63,1). Riskisuhde ilman korvausten välillisiä hoitokuluja oli 60,9 % (56,3).

Operatiivinen liikekulusuhde oli 19,1 % (22,4). Operatiivinen toimintakulusuhde, sisältäen myös korvausten välilliset hoitokulut, oli 25,3 % (29,2).

Operatiivinen vakuutustekninen kate ja yhdistetty kulusuhde (CR)

	4–6/2013		4–6/2012	
	Kate milj. €	CR, %	Kate milj. €	CR, %
Henkilöasiakkaat	31,2	80,4	18,5	87,0
Yritysassiakkaat	10,2	92,7	19,1	85,1
Baltia	1,5	87,9	3,1	70,6
Yhteensä	42,9	86,2	40,7	85,5

Kannattavuus parani maksutuottojen vahvan kasvun ja liikekulujen laskun myötä. Eniten kannattavuus parani henkilöasiakkaissa. Korvauskulujen kasvu heikensi yritysasiakkaiden kannattavuutta. Baltian kannattavuus pysyi hyvällä tasolla.

Sijoitustoiminta

Sijoitustuotot käyvin arvoin olivat -0,6 % (0,6). Tulokseen kirjatut sijoitusten nettotuotot olivat 23 miljoonaa euroa (18). Tuotot käyvin arvoin olivat -20 miljoonaa euroa (17).

Vakuutustoiminnan riskiasema

Vahinkovakuutustoiminnan keskeiset riskit ovat vahinkokehitykseen liittyvät vakuutustekniset riskit, vakuutusvelan katteena olevien sijoitussalkkujen markkinariskit ja vakuutusvelan diskonttaamisessa käytetyn diskonttokoron taso.

Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuuspääoma oli kesäkuun lopussa 893 miljoonaa euroa (914). Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakuutusmaksuottoihin (vastuunkantokyky) oli 75 % (81). Tasoitusmäärä pieneni 269 miljoonaan euroon (273).

Vahinkovakuutuksen vakuutusteknisissä ja sijoitustoiminnan riskeissä ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Varainhoito

Tammi-kesäkuu lyhyesti

- Varainhoidon tulos ennen veroja oli 11 miljoonaa euroa (12).
- Hallinnoitavat asiakasvarat kasvoivat vuoden vaihteesta 6 prosenttia ja olivat 34,9 miljardia euroa (32,8).
- Operatiivinen kulu-tuottosuhte oli 54 prosenttia (53).

Varainhoidon tulos ja avainluvut

Milj. e	1-6/2013	1-6/2012	Muutos %	4-6/2013	4-6/2012	Muutos %	2012
Nettopalkkiotuotot	25	24	3	13	12	6	60
Muut tuotot	2	2	-18	1	1	-18	5
Tuotot yhteensä	27	27	1	14	14	4	65
Henkilöstökulut	7	9	-18	3	5	-29	19
Muut kulut	9	7	30	5	3	38	14
Kulut yhteensä	16	16	3	8	8	0	33
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	1	0	23	0	0	27	1
Tulos ennen veroja	11	12	-1	7	6	10	32
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	11	12	-1	7	6	10	32
Hallinnoitavat asiakasvarat mrd. e	34,9	31,1	12	34,9	31,1	12	32,8
Operatiivinen kulu-tuottosuhte, %	54	53		51	53		47
Henkilömäärä	87	158	-45				153

Tulos tammi-kesäkuu

Varainhoidon tulos ennen veroja oli 11 miljoonaa euroa (12). Ensimmäisellä vuosipuoliskolla tulokseen sisältyi tuottooperusteisia palkkioita 1,9 miljoonaa euroa (1,2). Tulos sisältää osuuden osakkuusyhtiö Access Capital Partners Group SA:n nettotuloksesta. Pohjola Pankki nosti kesäkuussa 2013 omistuksensa Access Capital Partners Group SA:ssa 40 %:sta 45 %:iin alkuperäisen kauppasopimuksen mukaisesti.

Operatiivinen kulu-tuottosuhte oli 54 % (53).

Hallinnoitavat varat nousivat vuoden alusta 6 % ja olivat kesäkuun lopussa 34,9 miljardia euroa (32,8).

Hallinnoitavat asiakasvarat

M rd. e	30.6.2013	31.3.2013	31.12.2012
Instituutioasiakkaat	20	20	19
OP-rahastot	11	10	10
Private	4	4	4
Yhteensä	35	34	33

Hallinnoitavien asiakasvarojen jakauma

%	30.6.2013	31.3.2013	31.12.2012
Rahamarkkinasijoitukset	16	17	16
Joukkovelkakirjalainat	39	38	40
Osakkeet	30	28	27
Muut	16	17	18
Yhteensä	100	100	100

Hallinnoitavien varojen kasvu perustui OP-rahastojen pääomien kasvuun ja asiakassalkkujen markkina-arvojen nousuun. Varainhoidon salkunhoidossa olevista rahastoista 57 % ylitti vertailuindeksinsä tuoton alkuvuoden aikana.

Tulos huhti-kesäkuu

Varainhoidon huhti-kesäkuun tulos oli 7 miljoonaa euroa (6). Operatiivinen kulu-tuottosuhte oli 51 % (53). Tulokseen sisältyi tuottooperusteisia palkkioita 0,9 miljoonaa euroa (1,2).

Hallinnoitavat varat nousivat toisella vuosineljänneksellä 0,7 miljardia euroa 34,9 miljardiin euroon.

Konsernitoiminnot

Tammi-kesäkuu lyhyesti

- Tulos ennen veroja oli 30 miljoonaa euroa (16). Tulos sisälsi saamistodistusten myyntivoittoja 13 miljoonaa euroa (-5) ja osinkotuottoja 18 miljoonaa euroa (3).
- Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 15 miljoonaa euroa (141).
- Maksuvalmius ja rahoituksen saatavuus säilyivät hyvällä tasolla.

Konsernitoimintojen tulos ja avainluvut

Milj. e	1–6/2013	1–6/2012	Muutos %	4–6/2013	4–6/2012	Muutos %	2012
Korkokate	15	22	-30	8	9	-13	36
Kaupankäynnin nettotuotot	-7	6		-1	-1	81	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	32	-2		12	-7		11
Muut tuotot	4	9	-60	2	6	-70	16
Tuotot yhteensä	44	35	26	20	7		65
Henkilöstökulut	3	7	-53	2	4	-41	14
Muut kulut	10	10	0	4	5	-7	20
Kulut yhteensä	13	17	-23	6	8	-22	34
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	31	18	73	14	-1		30
Saamisten arvonalentumiset	1	2	-45	1	0		3
Tulos ennen veroja	30	16	87	13	-1		27
Tulos ennen veroja käyvin arvoin	15	141	-90	-3	0		250
Likviditeettireservi mrd. e	13,5	14,7	-8				14,6
Riskipainotetut sitoumukset mrd. e	1,9	2,1	-10				1,9
Saamiset ja velat OP-Pohjola-ryhmän yhteisöille nettoasema, mrd. e	4,0	2,0					3,2
Keskuspankkitoiminnan tulos, milj.e	4	4	-13	2	2	-30	8
Henkilömäärä	35	131	-73				123

Tulos tammi–kesäkuu

Tulos ennen veroja oli 30 miljoonaa euroa eli 14 miljoonaa euroa suurempi kuin vertailukaudella. Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 15 miljoonaa euroa eli 126 miljoonaa euroa pienempi kuin vertailukaudella, jolloin Euroopan keskuspankin rahoitusoperaatioiden myötä kasvanut likviditeetti rauhoitti markkinoita ja kavensi luottoriskimarginaaleja.

Korkokatetta laskivat likviditeettireserviin viimeisen vuoden aikana tehdyt muutokset. Kaupankäynnin nettotuotot jäivät trading-toiminnan tuottojen laskiessa vertailukautta alhaisemmiksi.

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyi 13 miljoonaa euroa saamistodistusten myyntivoittoja (-5). Osinkotuotot olivat 18 miljoonaa euroa (3) sisältäen Suomen Luotto-osuuskunnalta saadun 12 miljoonan euron osuuspääoman koron. Joukkovelkakirjalainoista kirjattujen arvonalentumisten määrä oli 1 miljoonaa euroa (2).

Pankkivero kasvatti muita kuluja 1 miljoonaa euroa.

Pohjolan rahoituksen saatavuus säilyi hyvänä. Pohjola laski liikkeeseen pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja ensimmäisen vuosipuoliskon aikana yhteensä 1,0 miljardia euroa. Toisella vuosineljänneksellä laskettiin kansainvälisillä pääomamarkkinoilla liikkeeseen yksi 500 miljoonan euron senior-ehtoinen joukkovelkakirjalaina, jonka maturiteetti on viisi vuotta. Lisäksi Japanin markkinoilla laskettiin liikkeelle

Pohjolan ensimmäiset Samurai-joukkovelkakirjalainat, yhteensä 30 miljardia jeniä (237 miljoonaa euroa).

Senior-ehtoisen tukkuvarainhankinnan velkakirjojen keskimarginaali oli kesäkuun lopussa 39 korkopistettä (40). Varainhankintakustannusta laski vuodenvaihteesta lyhyen tukkuvarainhankinnan määrän kasvu.

Tulos huhti–kesäkuu

Tulos ennen veroja oli 13 miljoonaa euroa eli 14 miljoonaa euroa vertailukautta parempi. Tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 3 miljoonaa euroa vertailukautta heikompi. Osinkotuotot kasvattivat toisen vuosineljänneksen tulosta. Vertailukauden tulosta heikensivät saamistodistusten myyntitappiot.

Konsernitoimintojen riskiasema

Konsernitoimintojen keskeiset riskit ovat likviditeettireservin luotto- ja markkinariskit sekä likviditeettiriskit.

Konsernitoimintojen vastuut olivat yhteensä 20,1 miljardia euroa (20,4) ja ne muodostuivat OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiuden turvaamiseksi pidettävistä saamistodistuksista, talletuksista keskuspankkiin sekä saamisista osuuspankeilta.

Konsernitoimintojen korkoriski yhden prosenttiyksikön koronmuutokselle oli tammi–kesäkuussa keskimäärin 22,9 miljoonaa euroa (10,9).

Henkilöstö ja palkitseminen

Konsernin palveluksessa oli kesäkuun lopussa 2 581 henkilöä eli 823 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2012 lopussa ja 870 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suurin osa vähennyksistä liittyy työsuhteiden siirtoon OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernin sisällä.

Henkilöstön lukumäärät

	30.6.2013	31.12.2012
Pankkitoiminta	605	745
Vahinkovakuutus	1 854	2 384
Varainhoito	87	153
Konsernitoiminnot	35	123
Yhteensä	2 581	3 404

Konsernin henkilöstöstä ulkomailla työskenteli yhteensä 370 henkilöä (392).

OP-Pohjola-ryhmän ja Pohjolan muuttuva palkitseminen jakautuu lyhyen aikavälin yrityskohtaiseen palkitsemiseen sekä ryhmätasoiseen pitkän aikavälin palkitsemiseen. Tarkemmat tiedot palkitsemisesta on kerrottu vuoden 2012 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Hallinnointi ja johto

Toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen ilmoitti 17.6.2013 jättävänsä paikkansa Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtajana vuoden 2013 loppuun mennessä. Vuodesta 1997 toimitusjohtajana toiminut Silvennoinen eroaa tehtävästään omasta pyynnöstään.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pohjolan NASDAQ OMX Helsingissä noteerattavien A-osakkeiden ja noteeraamattomien K-osakkeiden kokonaismäärissä ei tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Osakkeiden lukumäärät

Osakesarja	Osakkeiden lukumäärä	Osuus kaikista osakkeista	Osuus äänistä
Pohjola A (POH1S)	251 942 798	78,84 %	42,70 %
Pohjola K (POHKS)	67 608 617	21,16 %	57,30 %
Yhteensä	319 551 415	100,00 %	100,00 %

Pohjolan A-osakkeen kurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä 28.6.2013 oli 11,29 euroa (28.12.2012 11,27 euroa). Vuoden 2013 tammi–kesäkuun aikana kurssi on ollut korkeimmillaan 13,65 euroa (17.5.2013) ja alimmillaan 11,14 euroa (24.6.2013). Katsauskaudella 5.4.2013 osinkoina vuodelta 2012 maksettiin 0,46 euroa A-sarjan osakkeelle ja 0,43 euroa K-sarjan osakkeelle.

Pohjolan markkina-arvo oli kesäkuun lopussa 3 608 miljoonaa euroa (3 601). Markkina-arvon laskennassa K-osakkeet on arvostettu A-osakkeen kurssilla.

A-osakkeiden euromääräinen osakevaihto vuoden 2013 tammi–kesäkuussa oli 645 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2012 tammi–kesäkuussa oli 649 miljoonaa euroa. Kappalemääräinen osakevaihto vuoden 2013 tammi–kesäkuussa oli 53 miljoonaa osaketta (77).

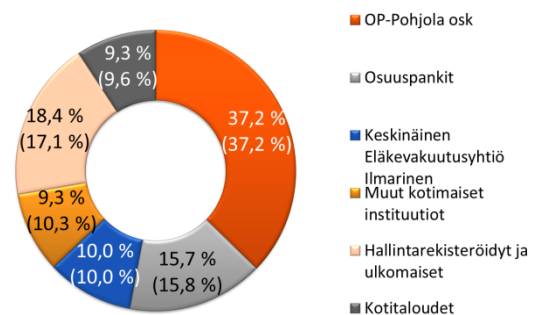
Osakkeenomistajien lukumäärä

	30.6.2013	31.12.2012	Muutos (kpl)
A-sarja	32 021	32 272	-251
K-sarja	109	109	0
Yhteensä*	32 027	32 278	-251

*A- ja K-osakkeenomistajien yhteenlaskettu lukumäärä poikkeaa A- ja K-osakkeenomistajien yhteenlasketusta kokonaismäärästä, koska osa K-osakkeiden omistajista omistaa myös A-osakkeita.

Pohjolan osakkeenomistajien lukumäärä 30.6.2013 oli 32 027 osakkeenomistajaa. Osakkeenomistajista 95,3 % oli yksityishenkilöitä. Hallintarekisteröityjen osakkeiden lukumäärä 30.6.2013 oli 57,0 miljoonaa osaketta ja se kasvoi vuoden alkupuoliskon aikana 5,6 miljoonalla osakkeella vuoden 2012 loppuun verrattuna. Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus A-osakkeista 30.6.2013 oli 22,6 % (31.12.2012: 20,4 %).

Osakeomistuksen jakauma 30.6.2013
A- ja K-osakkeet, % (31.12.2012, %)

Suurimmat yksittäiset osakkeenomistajat

30.6.2013		Osuus kaikista osakkeista, %	Osuus A- osakkeista, %	Osuus äänistä, %
1	OP-Pohjola osk Keskinäinen	37,24	23,16	61,28
2	Eläkevakuutus- yhtiö Ilmarinen	10,00	12,68	5,42
3	Oulun Osuuspankki	1,36	1,10	1,82
4	OP-Eläkekassa	1,08	1,37	0,59
5	Sijoitusrahasto Nordea Fennia	0,74	0,93	0,40
6	OP-Eläkesäätiö	0,73	0,92	0,39
7	Valtion Eläkerahasto Tampereen	0,59	0,75	0,32
8	Seudun Osuuspankki	0,52	0,62	0,35
9	Suur-Savon Osuuspankki	0,47	0,53	0,37
10	Länsi-Suomen Osuuspankki	0,45	0,41	0,51
	Hallintarekiste- roidyt osakkeet yhteensä	17,85	22,64	9,67
	Muut	28,98	34,88	18,89
	Yhteensä	100,00	100,00	100,00

Vuoden 2013 tammi–kesäkuussa Pohjolan A-osakkeiden euromääräisestä kaupankäynnistä 63,8 % tehtiin Nasdaq OMX:ssä (vuonna 2012: 72,2 %). 36,1 % kaupankäynnistä tapahtui monenkeskisillä markkinapaikoilla (MTF, multilateral trading facility).

Osakkeiden markkinapaikat

Markkinapaikka	Osuus euromääräisestä kaupankäynnistä tammi- kesäkuussa 2013, %
Nasdaq OMX	63,8
BATS Chi-X CXE (Chi-X)	20,5
Turquoise	10,0
BATS Chi-X BXE (Bats)	5,3
Burgundy	0,4
NYSE Arca	0,1
Frankfurt	0,0
Düsseldorf	0,0

Lähde: Fidessa Fragmentation Index

Loppuvuoden näkymät

Pankkitoiminnassa luottokannan koko vuoden kasvun odotetaan olevan vuoden 2012 tasolla, jolloin se oli 9 % (aiemmin: kasvunäkymät vuotta 2012 vaisummat). Yritysten toimintaympäristö pysyy haastavana. Pankkitoiminnan vuoden 2013 tuloskehityksen suurimmat epävarmuustekijät liittyvät luottosalkun tulevien arvonalennusten määrään.

Vakuutusmaksutuottojen kasvun arvioidaan olevan markkinoita nopeampaa. Vahinkovakuutuksen operatiivisen yhdistetyn kulusuhteen koko vuodelta arvioidaan olevan vaihteluvälissä 88–92 prosenttia (aiemmin: 89–93), mikäli suurvahinkoja ei tule merkittävästi enemmän kuin vuonna 2012. Sijoitustoiminnan tuotot riippuvat pitkälti sijoitusmarkkinoiden kehityksestä. Vahinkovakuutuksen vuoden 2013 tuloskehityksen merkittävimmät epävarmuustekijät ovat sijoitusmarkkinoiden kehitys ja suurvahinkojen vaikutus korvausmenoon.

Varainhoidon vuoden 2013 tuloskehityksen suurimmat epävarmuustekijät ovat sijoitustoiminnan menestykseen sidottujen palkkiotuottojen toteutuminen sekä hallinnoitavien asiakasvarojen määrä.

Konsernitoimintojen tulokseen keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat likviditeettireservistä syntyvä korkokate, saamistodistuksista realisoituvat myyntivoitot ja -tappiot sekä saamistodistuksiin mahdollisesti tehtävät tulosvaikutteiset arvonalentumiset. Konsernitoimintojen korkokatteeseen arvioidaan jäävän vuotta 2012 pienemmäksi.

Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2013 olevan suurempi kuin vuonna 2012.

Suhdannenäkymiin ja yleiseen toimintaympäristöön liittyvä epävarmuus on edelleen suuri.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön, konsernin ja sen eri toimintojen kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Pohjola-konsernin tuloslaskelma

Milj. e	Liite	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Korkokate	3	55	65	110	139
Saamisten arvonalentumiset	4	13	12	20	21
Korkokate arvonalentumisten jälkeen		42	53	91	117
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	5	138	130	282	231
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	6	42	40	78	82
Kaupankäynnin nettotuotot	7	24	15	40	45
Sijoitustoiminnan nettotuotot	8	12	-7	32	-2
Liiketoiminnan muut tuotot	9	9	10	19	19
Nettotuotot yhteensä		267	241	542	492
Henkilöstökulut		49	59	97	121
Ict-kulut		22	21	44	43
Poistot		13	13	25	25
Muut kulut		63	51	125	102
Kulut yhteensä		147	143	291	291
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	0	1	0
Tulos ennen veroja		121	99	252	202
Tuloverot		27	23	58	47
Tilikauden tulos		94	75	194	155
Emoyhtiön omistajien osuus kauden tuloksesta		94	75	194	155
Yhteensä		94	75	194	155
Tulos/osake (EPS), e					
A-osake		0,30	0,24	0,61	0,49
K-osake		0,27	0,21	0,58	0,46

Pohjola-konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Tilikauden tulos	94	75	194	155
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)		-1		3
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon rahaston muutos				
Käypään arvoon arvostamisesta	-50	-8	-61	220
Rahavirran suojauksesta	-8	6	-13	11
Muuntoerot	0	0	0	0
Tuloverot				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)		0		1
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käypään arvoon arvostamisesta	-12	-2	-15	54
Rahavirran suojauksesta	-2	1	-3	3
Tilikauden laaja tulos	50	73	137	332
Emoyhtiön omistajien osuus kauden laajasta tuloksesta	50	73	137	332
Yhteensä	50	73	137	332

Pohjola-konsernin tase

Milj. e	Liite	30.6.2013	31.12.2012
Käteiset varat		3 646	5 643
Saamiset luottolaitoksilta		9 357	8 815
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Kaupankäynnin rahoitusvarat		283	246
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat		9	9
Johdannaissopimukset		3 669	4 462
Saamiset asiakkailta		14 599	13 839
Vahinkovakuutustoiminnan varat	12	3 653	3 523
Sijoitusomaisuus		6 318	5 431
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		30	26
Aineettomat hyödykkeet	13	921	922
Aineelliset hyödykkeet		87	69
Muut varat		1 549	1 600
Verosaamiset		34	36
Varat yhteensä		44 156	44 623
Velat luottolaitoksille		5 210	5 840
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Kaupankäynnin rahoitusvelat		4	3
Johdannaissopimukset		3 666	4 557
Velat asiakkaille		10 060	10 775
Vahinkovakuutustoiminnan velat	14	2 935	2 592
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	15	15 580	13 769
Varaukset ja muut velat		2 400	2 556
Verovelat		449	485
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		1 091	1 275
Velat yhteensä		41 396	41 854
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma		428	428
Käyvän arvon rahasto	16	111	167
Muut rahastot		1 093	1 093
Kertyneet voittovarot		1 128	1 081
Oma pääoma yhteensä		2 760	2 769
Velat ja oma pääoma yhteensä		44 156	44 623

Pohjola-konsernin oman pääoman muutoslaskelma

Pohjola-konsernin omistajille kuuluva oma pääoma						
Käyvän arvon rahasto						
Milj. e	Osake- pääoma	Käypään		Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
		arvoon arvosta- misesta	Rahavirran suojauk- sesta			
Oma pääoma 1.1.2012	428	-159	10	1 093	934	2 306
Tilikauden laaja tulos		166	8	0	157	332
Voitonjako					-129	-129
A-osakkeelle 0,41 eur/osake					-103	-103
K-osakkeelle 0,38 eur/osake					-26	-26
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					0	0
Muut					0	0
Oma pääoma 30.6.2012	428	8	18	1 093	962	2 508

Pohjola-konsernin omistajille kuuluva oma pääoma						
Käyvän arvon rahasto						
Milj. e	Osake- pääoma	Käypään		Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
		arvoon arvosta- misesta	Rahavirran suojauk- sesta			
Oma pääoma 1.1.2013	428	144	23	1 093	1 081	2 769
Tilikauden laaja tulos		-46	-10	0	193	137
Voitonjako					-145	-145
A-osakkeelle 0,46 eur/osake					-116	-116
K-osakkeelle 0,43 eur/osake					-29	-29
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset maksut					-1	-1
Muut					0	0
Oma pääoma 30.6.2013	428	98	13	1 093	1 128	2 760

Pohjola-konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	194	155
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	268	251
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 984	-1 273
Saamiset luottolaitoksilta	-655	-1 065
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-148	184
Johdannaissopimukset	15	3
Saamiset asiakkailta	-798	-815
Vahinkovakuutustoiminnan varat	-217	-547
Sijoitusomaisuus	-1 131	1 098
Muut varat	-50	-131
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 346	1 487
Velat luottolaitoksille	-612	256
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	1	12
Johdannaissopimukset	1	-2
Velat asiakkaille	-715	888
Vahinkovakuutustoiminnan velat	122	136
Varaukset ja muut velat	-143	199
Maksetut tuloverot	-72	-36
Saadut osingot	35	25
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-3 906	609
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävien rahavarojen vähennykset	82	227
Tytär- ja osakkuusyritysten hankinnat hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-4	-1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-20	-23
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0	
B. Investointien rahavirta yhteensä	59	202
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset		502
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-171	-3
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	13 007	13 543
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-10 954	-14 162
Maksetut osingot	-145	-129
Muut oman pääoman erien vähennykset		0
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 738	-249
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	-2 109	562
Rahavarat tilikauden alussa	6 177	4 612
Rahavarat tilikauden lopussa	4 068	5 174
Rahavarat		
Käteiset varat*	3 658	4 799
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	410	374
Yhteensä	4 068	5 174

* Josta vahinkovakuutustoiminnan käteisiä varoja 12 miljoonaa euroa (7).

Segmenttikohtaiset tiedot

Tulos huhti–kesäkuu 2013, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	56					56
Markets	-3					-3
Muut toiminnot		-6	0	8	1	2
Yhteensä	53	-6	0	8	1	55
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	26	5	13	0	-1	42
Kaupankäynnin nettotuotot	26	0	0	-1	-1	24
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0		0	12		12
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		123				123
Sijoitustoiminnasta		23			2	25
Muista eristä		-10				-10
Yhteensä		136			2	138
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1	1	2	0	9
Tuotot yhteensä	111	136	14	20	0	280
Henkilöstökulut	15	28	3	2		49
Ict-kulut	7	13	1	1	0	22
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		5	1			6
Muut poistot ja arvonalentumiset	4	3	0	0		7
Muut kulut	14	43	3	3	-1	63
Kulut yhteensä	40	92	8	6	0	147
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	70	43	6	14	0	134
Saamisten arvonalentumiset	13			1		13
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	0		0	0
Tulos ennen veroja	58	43	7	13	0	121
Käyvän arvon rahaston muutos	0	-43	0	-15	0	-58
Laaja tulos ennen veroja	58	1	7	-3	0	63

Tulos huhti–kesäkuu 2012, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	48					48
Markets	9					9
Muut toiminnot		-3	1	9	1	8
Yhteensä	57	-3	1	9	1	65
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	24	6	12	-1	-1	40
Kaupankäynnin nettotuotot	16	0	0	-1	0	15
Sijoitustoiminnan nettotuotot		0		-7		-7
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		123				123
Sijoitustoiminnasta		18			0	18
Muista eristä		-11				-11
Yhteensä		130			0	130
Liiketoiminnan muut tuotot	5	-1	0	7	-2	10
Tuotot yhteensä	101	133	14	7	-2	253
Henkilöstökulut	16	35	5	4		59
Ict-kulut	6	12	1	1	0	21
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		5	1			6
Muut poistot ja arvonalentumiset	4	2	0	0		7
Muut kulut	9	39	2	3	-2	51
Kulut yhteensä	35	94	8	8	-2	143
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	66	39	6	-1	0	110
Saamisten arvonalentumiset	11			0		12
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	0		0	0
Tulos ennen veroja	55	39	6	-1	0	99
Käyvän arvon rahaston muutos	-3	-2	0	2	0	-2
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-1	0	0	0		-1
Laaja tulos ennen veroja	52	38	6	0	0	96

Tulos tammi–kesäkuu 2013, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	109					109
Markets	-3					-3
Muut toiminnot		-12	1	15	0	5
Yhteensä	106	-12	1	15	0	110
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	47	9	25	-1	-2	78
Kaupankäynnin nettotuotot	49	0	0	-7	-3	40
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0		0	32		32
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		223				223
Sijoitustoiminnasta		77			4	81
Muista eristä		-21				-21
Yhteensä	9	279	1	5	4	282
Liiketoiminnan muut tuotot	9	5	1	5	0	19
Tuotot yhteensä	211	281	27	44	-1	562
Henkilöstökulut	30	56	7	3		97
Ict-kulut	15	24	1	2	1	44
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		11	1			12
Muut poistot ja arvonalentumiset	7	5	0	0		13
Muut kulut	28	85	6	7	-1	125
Kulut yhteensä	80	182	16	13	-1	291
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	130	99	11	31	0	271
Saamisten arvonalentumiset	19			1		20
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	1		0	1
Tulos ennen veroja	112	99	11	30	0	252
Käyvän arvon rahaston muutokset	4	-63	0	-15	0	-74
Laaja tulos ennen veroja	115	35	11	15	0	177

Tulos tammi–kesäkuu 2012, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Korkokate						
Yrityspankki ja Baltia	98					98
Markets	19					19
Muut toiminnot		-3	1	22	1	22
Yhteensä	117	-3	1	22	1	139
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	11	24	-1	-2	82
Kaupankäynnin nettotuotot	36		0	6	3	45
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0		0	-2		-2
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot						
Vakuutustoiminnasta		205				205
Sijoitustoiminnasta		52			-3	49
Muista eristä		-23				-23
Yhteensä	10	234	1	11	-3	231
Liiketoiminnan muut tuotot	10	1	1	11	-3	19
Tuotot yhteensä	212	243	27	35	-4	513
Henkilöstökulut	33	72	9	7		121
Ict-kulut	13	25	1	3	0	43
Poistot yrityskauppojen yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä		11	1			12
Muut poistot ja arvonalentumiset	8	5	1	1		14
Muut kulut	19	77	4	6	-4	102
Kulut yhteensä	73	189	16	17	-4	291
Tulos ennen saamisten arvonalentumisia	139	54	11	18	0	223
Saamisten arvonalentumiset	19			2		21
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0	0		0	0
Tulos ennen veroja	120	54	12	16	0	202
Käyvän arvon rahaston muutokset	0	106	0	125	0	231
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	2	0	0	1		3
Laaja tulos ennen veroja	122	161	12	141	0	436

Tase 30.6.2013, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	14 544			248	-193	14 599
Saamiset luottolaitoksilta	465	5	2	12 548	-17	13 003
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	363			-71		293
Vahinkovakuutustoiminnan varat		3 832			-179	3 653
Sijoitusomaisuus	503	16	15	5 787	-3	6 318
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		2	28			30
Muut varat	4 262	795	113	1 115	-24	6 261
Varat yhteensä	20 137	4 650	158	19 628	-417	44 156
Velat asiakkaille	6 577			3 611	-127	10 060
Velat luottolaitoksille	903			4 501	-193	5 210
Vahinkovakuutustoiminnan velat		2 951			-16	2 935
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				15 624	-43	15 580
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50		1 041		1 091
Muut velat	4 905	53	8	1 589	-35	6 520
Velat yhteensä	12 384	3 054	8	26 366	-416	41 396
Oma pääoma						2 760
Henkilömäärä	605	1 854	87	35		2 581
Investoinnit, milj. e	9	9	0	1		19

Tase 31.12.2012, milj. e	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus	Varain- hoito	Konserni- toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Saamiset asiakkailta	13 723			286	-169	13 839
Saamiset luottolaitoksilta	433	5	3	14 037	-19	14 458
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	360			-104		256
Vahinkovakuutustoiminnan varat		3 627			-104	3 523
Sijoitusomaisuus	457	16	23	4 943	-9	5 431
Sijoitukset osakkuusyrityksissä		2	24			26
Muut varat	4 681	773	127	1 585	-77	7 090
Varat yhteensä	19 653	4 423	178	20 748	-378	44 623
Velat asiakkaille	6 786			4 055	-66	10 775
Velat luottolaitoksille	1 225			4 784	-169	5 840
Vahinkovakuutustoiminnan velat		2 595			-3	2 592
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat				13 817	-48	13 769
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50		1 225		1 275
Muut velat	5 573	124	12	1 985	-91	7 602
Velat yhteensä	13 583	2 769	12	25 867	-377	41 854
Oma pääoma						2 769
Henkilömäärä	745	2 384	153	123		3 404
Investoinnit, milj. e	19	22	1	2		43

Liitetiedot

Liite 1. Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus 1.1.–30.6.2013 on laadittu IAS 34-standardin (Osavuositarkastukset) mukaisesti.

Osavuositarkastuksen laatimisessa on sovellettu olennaisilta osin samoja laatimisperiaatteita kuin vuosittain päätöksessä 2012 lukuun ottamatta alla mainittuja muutoksia.

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton. Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovasta.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutos

IAS 19 Työsuhde-etuudet

Pohjola-konserni soveltaa 1.1.2013 alkaen muutettua IAS 19 Työsuhde-etuudet –standardia. Uudistettu standardi poistaa option käyttää ns. putkimenetelmää vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisessa sekä muuttaa etuusperusteisten eläkekulujen nettokorkotuoton laskentaa. Uudistetun standardin mukaan nettokorkotuoton laskennassa käytettävä eläkevarojen odotettu tuotto lasketaan eläkevelvoitteen diskonttauskoron määrällisenä.

Laatimisperiaatteen muutoksen vaikutus vertailukauden ja tilikauden 2012 henkilöstökuluihin ja muihin laajan tuloksen eriin on esitetty alla olevassa taulukossa. Putkimenetelmän käytöstä Pohjola-konserni luopui vapaaehtoisesti vuoden 2012 alusta alkaen. Muutoksella ei ole vaikutusta Tulos/osake (EPS) -tunnuslukuun.

Milj. e	Laatimis-		
	Vanha laatimis- periaate	Uusi laatimis- periaate	periaatteen muutoksen vaikutus
Tuloslaskelma 2012			
Henkilöstökulut	230	232	2
Tuloverot	89	89	0

Laaja tuloslaskelma 2012

Etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	-12	-10	2
Tuloverot etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-3	-2	0

Milj. e	Laatimis-		
	Vanha laatimis- periaate	Uusi laatimis- periaate	periaatteen muutoksen vaikutus
Tuloslaskelma 1–6/2012			
Henkilöstökulut	120	121	1
Tuloverot	47	47	0

Laaja tuloslaskelma 1–6/2012

Etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	2	3	1
Tuloverot etuusperusteisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	1	1	0

Muut muutokset

Seuraavia vuoden 2012 tilinpäätöksessä esitettyjä laatimisperiaatteita on muutettu vuoden 2013 alusta lähtien:

1.5 Rahoitusinstrumentit

1.5.4 Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja kirjaaminen taseessa

Rahoitusvarojen ja -velkojen vähentäminen toisistaan

Rahoitusvaroja ja -velkoja ei netoteta, jollei niiden kuittamiseen ole lakisääteistä oikeutta ja jollei kuittausta aiota käyttää. Kuittausoikeutta käytetään keskusvastapuoliselvityksessä oleviin OTC- korkojohdannaisiin.

Keskusvastapuolena toimii London Clearing House.

1.5.7 Johdannaispöytäkirjat

Keskusvastapuoliselvityksessä olevien OTC-korkojohdannaisten käyvät arvot selvitetään päivittäin käteissuorituksella. Taseessa nämä selvitetty johdannaiset näkyvät nettona käteisvarojen muutoksena.

Muut johdannaiset esitetään bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvomuutokset esitetään Johdannaissuorituksena ja negatiiviset arvomuutokset Johdannaissuorituksena.

Segmenttiraportoinnin laatimisperiaatteet

Pankkitoiminnan, Varainhoidon ja Konsernitoimintojen pääomitus perustuu luottolaitoslain mukaiseen Pohjola-konsernin vakavaraisuuslaskelmaan. Vakavaraisuuslaskennan mukaiset pääomavaatit on jaettu toimintasegmenteille. Pääomia toimintasegmenteille on kohdistettu siten, että Core Tier 1 -vakavaraisuus on 11 %.

Vahinkovakuutuksen pääomitus perustuu Solvenssi II -ehdotuksen mukaiseen vakavaraisuuspääomavaatimukseen (SCR) lisättynä yrityskaupassa syntyneillä aineettomilla hyödykkeillä ja liikearvolla. Vahinkovakuutuksen SCR -vaade on katettu Core Tier 1 pääomalla ja aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon pääomavaade Tier -lainoilla.

Liite 2. Pohjola-konsernin tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE) %

Tilikauden tulos /

Oma pääoma (tilikauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Oman pääoman tuotto (ROE) käyvin arvo in %

Tilikauden laaja tulos /

Oma pääoma (tilikauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Tulos / osake (EPS)

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana

Oma pääoma / osake

Oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osinko/osake

Tilikaudelta jaettava osinko / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekannan markkina-arvo

Osakkeiden lukumäärä x tilinpäätöspäivän viimeinen kaupantekokurssi

Saamiskohtaiset arvonalentumiset, % ongelmasaamisista

Taseen saamiskohtaiset avoalentumiset / Ongelmasaamiset x 100

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde

Ryhmittymän omat varat yhteensä / Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

Vakavaraisuussuhde ensisijaisille omille varoille, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

Core Tier 1, %

Ensisijaiset omat varat yhteensä pl. pääomalainat ja pääomalainoilla katettava toissijaisten omien varojen alijäämä / Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä x 8

VAHINKOVAKUUTUKSEN TUNNUSLUVUT

Vahinkovakuutustoiminnan tunnusluvut on laskettu Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti käyttäen pohjana soveltuvin osin vastaavia IFRS-tietoja. Tunnuslukujen laskennassa käytetään Vahinkovakuutusyhtiöiden toimintokohtaisia kuluja, joita ei esitetä samalla periaatteella konsernin tuloslaskelmassa.

Vahinkosuhte (ilman perustekorkokulua)

Korvaukset ja korvausten hoitokulut / Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Liikekulusuhde

Liikekulut + poistot/oikaisut yrityskaupan yhteydessä syntyneistä aineettomista hyödykkeistä / Vakuutusmaksutuotot (netto) x 100

Yhdistetty kulusuhde (ilman perustekorkokulua)

Vahinkosuhte + liikekulusuhde
Riskisuhte + toimintakulusuhde

Vastuunkantokyky (solvenssisuhde)

(+ Vahinkovakuutuksen nettovarot
+ Pääomalainat
+ Tilikauden verovelka (netto)
- Lähtövelvoitteen realisoituvat laskennalliset verot ja muut toimintapääomasta vähennettävät erät
- Aineettomat hyödykkeet) /
Vakuutusmaksutuotot x 100

OPERATIIVISET TUNNUSLUVUT

Operatiivinen kulu-tuottosuhte

(+ Henkilöstökulut
+ Muut hallintokulut
+ Liiketoiminnan Muut kulut pl. Pohjolan hankinnassa syntyneiden aineettomien hyödykkeiden ja liikearvon poistot) /
(+ Korkokate
+ Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot
+ Palkkiotuottojen ja -kulujen netto
+ Kaupankäynnin nettotuotot
+ Sijoitustoiminnan nettotuotot
+ Liiketoiminnan muut tuotot) x 100

Operatiivinen vahinkosuhte

Korvauskulut pl. laskuperustemuutokset /
Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto) x 100

Operatiivinen liikekulusuhde

Liikekulut / Vakuutusmaksutuotot pl. laskuperustemuutokset (netto) x 100

Operatiivinen yhdistetty kulusuhde

Operatiivinen vahinkosuhte + operatiivinen liikekulusuhde
Operatiivinen riskisuhte + operatiivinen toimintakulusuhde

Operatiivinen riskisuhte (ilman perustekorkokulua)

Korvaukset pl. korvausten selvittelykulut ja laskuperustemuutokset / Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset x 100

Operatiivinen toimintakulusuhde

Liikekulut ja korvausten selvittelykulut / Vakuutusmaksutuotot (netto) pl. laskuperustemuutokset x 100

Tunnuslukujen laskennassa käytetyt perusteet

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Vahinkovakuutus		
Vahinkovakuutuksen nettovarat	1 596	1 654
Tilikauden verovelat (netto)	-16	-49
Omat pääomalainat	50	50
Lähtitulevaisuudessa realisoituvat laskennalliset verot ja muut yhtiöiden toimintapääomasta vähennettävät erät	-4	-6
Aineettomat hyödykkeet	741	747

Milj. e	30.6.2013	30.6.2012	31.12.2012
Laskuperustemuutokset ja muut kertaluonteiset erät			
Diskonttokoron muutos			-52

Liite 3. Korkokate

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Lainat ja saamiset	75	88	148	185
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	15	26	30	56
Saamistodistukset	36	52	74	114
Johdannaiset (netto)				
Kaupankäynnin johdannaiset	-11	16	-9	26
Suojauslaskennan johdannaiset	17	7	32	15
Velat luottolaitoksille	-17	-24	-36	-47
Velat asiakkaille	-7	-12	-13	-25
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-42	-70	-90	-150
Huonommalla etuoikeudella olevat velat	-10	-16	-22	-30
Pääomalainat	-2	-3	-4	-5
Kaupankäynnin rahoitusvelat	0	0	0	0
Muut (netto)	0	0	0	0
Korkokate ilman suojauslaskennan arvostuseriä	55	65	110	139
Suojaavat johdannaiset	-69	64	-126	83
Suojauskohteiden arvomuutokset	69	-64	126	-83
Korkokate	55	65	110	139

Liite 4. Saamisten arvonalentumiset

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Luotto- tai takaustappioina poistetut saamiset	5	30	8	33
Palautukset poistetuista saamisista	-1	-1	-1	-2
Saamiskohtaisten arvonalentumisten lisäys	15	11	34	27
Saamiskohtaisten arvonalentumisten vähennys	-7	-29	-21	-35
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	0	1	0	-1
Saamisten arvonalentumiset yhteensä	13	12	20	21

Liite 5. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Vakuutusmaksutuotot, netto				
Vakuutusmaksutulo	273	270	867	786
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-20	-48	-42
Vakuutusmaksuvastuun muutos	46	26	-234	-210
Jälleenvakuuttajien osuus	-1	5	21	14
Yhteensä	311	281	606	549
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto				
Maksetut korvaukset	201	188	391	406
Jälleenvakuuttajien osuus	-14	-27	-17	-31
Korvausvastuun muutos	-4	-35	14	-46
Jälleenvakuuttajien osuus	4	32	-5	16
Yhteensä	187	158	383	344
Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot				
Koroista	14	15	29	31
Osingoista	2	4	17	21
Kiinteistöistä	2	2	4	4
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	2	12	16	14
Osakkeista ja osuuksista	-3	-5	16	-9
Lainoista ja saamisista				-2
Kiinteistöistä	0		0	0
Johdannaisista	4	-5	2	-4
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	0	-1	0	-2
Osakkeista ja osuuksista	-1	-2	-4	-5
Lainoista ja saamisista	0	1	0	0
Kiinteistöistä	1	0	0	0
Johdannaisista	3	-2	0	-1
Muista	1	1	2	2
Yhteensä	25	18	81	49
Diskonttauksen purkautuminen	-11	-11	-22	-23
Muut	0	0	0	0
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	138	130	282	231

Liite 6. Palkkiotuotot ja -kulut

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	13	12	22	22
Maksuliikkeestä	7	3	14	7
Arvopapereiden välityksestä	5	5	10	11
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	3	3	5	6
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	14	14	28	28
Vakuutustoiminnasta	5	6	9	12
Takauksista	4	4	7	8
Muista	2	1	3	3
Palkkiotuotot yhteensä	52	47	98	96
Palkkiokulut				
Maksuliikkeestä	3	1	6	1
Arvopapereiden välityksestä	2	2	4	4
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	0	2	2	4
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	1	2	3	3
Muista	2	1	5	2
Palkkiokulut yhteensä	9	7	20	14
Palkkiotuotot ja -kulut yhteensä, netto	42	40	78	82

Liite 7. Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Kaupankäynnin rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	1	3	3	8
Osakkeista ja osuuksista	0	0	0	0
Johdannaisista	18	10	45	2
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	-3	-1	-3	-1
Osakkeista ja osuuksista		0	0	0
Johdannaisista	-1	2	-17	32
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista		-1		-1
Arvostusvoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	0	1	0	1
Valuuttatoiminnan nettotuotoista	9	2	12	4
Kaupankäynnin nettotuotot yhteensä	24	15	40	45

Liite 8. Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Myytävissä olevista rahoitusvaroista				
Myyntivoitoista ja -tappioista				
Saamistodistuksista	1	-7	13	-6
Osakkeista ja osuuksista	0		1	
Osinkotuotoista	12	0	18	3
Arvonalentumisista		0		0
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista				
Myyntivoitoista ja -tappioista	0	0	0	1
Yhteensä	13	-7	33	-2
Sijoituskiinteistöistä	-1	0	-1	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	12	-7	32	-2

Liite 9. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	4-6/ 2013	4-6/ 2012	1-6/ 2013	1-6/ 2012
Keskuspankkipalvelumaksuista	2	2	4	4
Muulla vuokrasopimuksella vuokralle annetun omaisuuden vuokratuotoista	2	3	5	6
Muista	4	5	10	8
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	9	10	19	19

Liite 10. Taseen luokittelu

Varat, milj. e	Lainat ja saamiset	Eräpäivään asti pidettävät	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat*	Myytävissä olevat	Suojaa- vat johdanna- iset	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	3 646					3 646
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	9 357					9 357
Johdannaissopimukset			3 363		306	3 669
Saamiset asiakkailta	14 599					14 599
Vahinkovakuutustoiminnan varat**	739		122	2 791		3 653
Saamistodistukset***		248	292	5 954		6 493
Osakkeet ja osuudet			1	90		91
Muut saamiset	2 622		26			2 648
Yhteensä 30.6.2013	30 963	248	3 805	8 835	306	44 156
Yhteensä 31.12.2012	31 509	330	4 496	7 909	379	44 623

Velat, milj. e	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Muut velat	Suojaa- vat johdanna- iset	Yhteensä
Velat luottolaitoksille		5 210		5 210
Kaupankäynnin rahoitusvelat (pl. johdannaiset)	4			4
Johdannaissopimukset	3 374		293	3 666
Velat asiakkaille		10 060		10 060
Vahinkovakuutustoiminnan velat	1	2 934		2 935
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		15 580		15 580
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 091		1 091
Muut velat		2 849		2 849
Yhteensä 30.6.2013	3 379	37 724	293	41 396
Yhteensä 31.12.2012	4 167	37 291	396	41 854

* Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät kaupankäynnin rahoitusvarat, alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat ja sijoituskiinteistöt.

** Vahinkovakuutuksen varat on eritelty liitetiedossa 12.

*** 30.6.2013 saamistodistuksiin sisältyi käyvän arvon option (Fair Value Option) mukaisesti kirjattu saamistodistuksia yhteensä 9 miljoonaa euroa (9).

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuun. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo kesäkuun lopussa oli 179 miljoonaa euroa (243) kirjanpitoarvoa suurempi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuun. Näiden käyvät arvot ovat kirjanpitoarvoja suuremmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittämiseen liittyy epävarmuutta.

Liite 11. Toistuvasti käypään arvoon arvostettujen rahoitusinstrumenttien ryhmittely arvostusmenetelmän mukaisesti

Varojen käyvät arvot 30.6.2013, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	126	167		293
Vahinkovakuutustoiminta		13	7	19
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	20	3 621	28	3 669
Vahinkovakuutustoiminta	0	0		1
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	4 713	1 316	15	6 044
Vahinkovakuutustoiminta	1 730	826	236	2 791
Yhteensä	6 589	5 942	286	12 817

Varojen käyvät arvot 31.12.2012, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta	125	115	16	256
Vahinkovakuutustoiminta		13	6	19
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	7	4 427	28	4 462
Vahinkovakuutustoiminta	1	0		1
Myytävissä olevat				
Pankkitoiminta	4 060	1 001	16	5 076
Vahinkovakuutustoiminta	1 822	759	251	2 832
Yhteensä	6 015	6 315	317	12 647

Velkojen käyvät arvot 30.6.2013, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta		4		4
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	30	3 551	85	3 666
Vahinkovakuutustoiminta	0	0		1
Yhteensä	30	3 556	85	3 672

Velkojen käyvät arvot 31.12.2012, milj. e	Taso 1*	Taso 2**	Taso 3***	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat				
Pankkitoiminta		3		3
Johdannaissopimukset				
Pankkitoiminta	21	4 452	85	4 557
Vahinkovakuutustoiminta	3	0		3
Yhteensä	23	4 455	85	4 563

* Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat suurimmissa pörssiissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten velkapapereista, vähintään luottoluokituksen A- omaavien valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

** Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu Pohjola-konsernin OTC-johdannaiset, valtion velkasitoumukset, yritysten ja rahoituslaitosten velkapaperit, osto- ja takaisinmyyntisopimukset (repo) sekä lainaksi annetut tai saadut arvopaperit.

*** Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy erityistä epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään kompleksisemmat OTC-johdannaiset, tietyt private equity sijoitukset, epälikvidit lainat, strukturoidut lainat ml. arvopaperistetut lainat ja strukturoidut velkakirjat sekä hedge-rahastot.

Siirrot käyvän arvon arvostuksen tasojen välillä

Vuoden 2013 aikana on tasosta 1 tasoon 2 siirretty joukkolainoja 72 miljoonaa euroa, luottoluokitusten muutosten vuoksi. Siirrot eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta

Erittely rahoitusvaroista ja rahoitusveloista

	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat		Johdannais- sopimukset		Myytävissä olevat		Varat yhteensä
	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus- toiminta	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus- toiminta	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus- toiminta	
Rahoitusvarat, milj. e							
Avaava tase 1.1.2013	16	6	28		16	251	317
Tuloslaskelman nettotuotot	-16	0	0		0	-4	-20
Laajan tuloslaskelman nettotuotot		0				6	6
Hankinnat						11	11
Myynnit						-28	-28
Päätävä tase 30.6.2013		7	28		15	236	286

	Käypään arvoon tulosvaikuttei- sesti kirjattavat		Johdannais- sopimukset		Velat yhteensä
	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus- toiminta	Pankki- toiminta	Vahinko- vakuutus- toiminta	
Rahoitusvelat, milj. e					
Avaava tase 1.1.2013					85
Tuloslaskelman nettotuotot					0
Päätävä tase 30.6.2013					85

Erittely nettotuotoista tuloslaskelmaerittäin 30.6.2013

Milj. e	Korkokate tai kaupan- käynnin nettotuotot		Sijoitustoi- minnan nettotuotot	Vahinko- vakuutus- toiminnan nettotuotot	Laaja tulos- laskelma	Nettotuotot tilikauden lopussa hallussa olevista varoista ja veloista
	Nettotuotot tilikaudelta	-15	0	-4	6	-14

Hierarkiatason 3 johdannaiset ovat asiakkaiden tarpeisiin strukturoituja johdannaisia, joiden markkinariski on katettu vastaavalla johdannaissopimuksella. Tason 3 johdannaiset liittyvät Pohjolan liikkeeseen laskemiin strukturoituihin jvk-lainoihin, joiden tuotto määräytyy kytketyn johdannaisen arvonkehityksen perusteella. Myös kytkettyjen johdannaisten arvonmuutos on esitetty tuloslaskelmaerittelyssä.

Arvostustekijöiden muutokset

Luokitteluja hierarkiatasojen välillä ei ole muutettu vuoden 2013 aikana.

Liite 12. Vahinkovakuutustoiminnan varat

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Sijoitukset		
Lainat ja muut saamiset	129	104
Osakkeet ja osuudet	477	409
Kiinteistöt	103	112
Saamistodistukset	1 986	1 983
Johdannaissopimukset	1	1
Muut osuudet	347	459
Yhteensä	3 043	3 069
Muut varat		
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31	42
Muut		
Ensivakuutustoiminnasta	397	290
Jälleenvakuutustoiminnasta	137	91
Rahat ja pankkisaamiset	12	10
Muut saamiset	33	20
Yhteensä	610	454
Vahinkovakuutustoiminnan varat yhteensä	3 653	3 523

Liite 13. Aineettomat hyödykkeet

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Liikearvo	519	519
Tuotemerkit	172	172
Asiakassuhteet	119	131
Muut	111	99
Yhteensä	921	922

Liite 14. Vahinkovakuutustoiminnan velat

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Korvausvastuu		
Eläkeuotoinen korvausvastuu	1 223	1 205
Muu korvausvastuu	805	788
Yhteensä	2 028	1 993
Vakuutusmaksuvastuu	689	455
Johdannaissopimukset	1	3
Muut velat	216	141
Yhteensä	2 935	2 592

Liite 15. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Joukkovelkakirjalainat	8 476	8 130
Sijoitus- ja yritystodistukset sekä ECP:t	6 964	5 495
Muut	141	144
Yhteensä	15 580	13 769

Liite 16. Käyvän arvon rahasto verojen jälkeen

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Lainat ja muut saamiset		
Uudelleen luokitellut saamistodistukset	-1	-2
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	28	52
Osakkeet ja osakeriskilliset rahastot	63	72
Muut rahastot	8	22
Johdannaissopimukset		
Rahavirran suojaus	13	23
Yhteensä	111	167

Negatiivinen käyvän arvon rahasto purkautuu omaisuuden arvonnousujen, myyntitappioiden ja tulosvaikutteisten arvonalentumiskirjausten kautta.

Käyvän arvon rahasto ennen veroja oli 147 miljoonaa euroa (221) ja siihen liittyvä laskennallinen verovelka oli 36 miljoonaa euroa (54). Käyvän arvon rahastossa ennen veroja oli oman pääoman ehtoisten instrumenttien positiivisia arvonmuutoksia yhteensä 115 miljoonaa euroa (132) ja negatiivisia arvonmuutoksia yhteensä 21 miljoonaa euroa (8). Tammi–kesäkuussa kirjattiin käyvän arvon rahastosta tulosvaikutteisia arvonalentumisia yhteensä 1 miljoonaa euroa (4), josta oman pääoman ehtoisten instrumenttien osuus oli 1 miljoonaa euroa (2).

Liite 17. Pankkitoiminnan riskiasema

Kokonaisvastuut rating-luokittain*, mrd. e

Rating luokka	30.6.2013	31.12.2012	Muutos
1–2	2,5	2,5	0,0
3–5	12,6	12,3	0,3
6–7	6,3	5,8	0,5
8–9	2,2	2,2	0,0
10	0,2	0,2	0,0
11–12	0,3	0,3	0,0
Yhteensä	24,2	23,4	0,8

* pl. yksityisasiakkaat

Markkinariskin herkkyyshanalyysi

Pankkitoiminta, milj. e	Riski-parametri	Muutos	30.6.2013		31.12.2012	
			Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
Korkoriski	Korko	1 %-yksikkö	12		8	
Valuuttariski	Markkina-arvo	10 %	6		2	
Volatiliteettiriski						
Korkovolatiliteetti	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	2		1	
Valuuttavolatiliteetti	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	1		0	
Luottoriskipreemio*	Luottoriski-marginaali	0,1 %-yksikköä	1	2	1	2

Herkkyyshluvut on laskettu valuuttojen itseisarvojen summana.

* Luottoriskipreemio on laskettu likviditeettireserviin sisältyvistä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista ja myytävissä olevista saamistodistuksista.

Liite 18. Vahinkovakuutustoiminnan riskiasema

Riskimuuttuja	Kokonais-	Muutos	Vaikutus yhdistettyyn	Vaikutus omaan
	määrä			
	30.6.2013,	jassa		milj. e
	milj. e			
Maksutuotot*	1 183	kasvaa 1 %	paranee 0,9 %-yksikköä	12
Korvauskulut*	871	kasvaa 1 %	heikkenee 0,7 %-yksikköä	-9
Suurvahinko yli 5 milj. e		1 kappale	heikkenee 0,4 %-yksikköä	-5
Henkilöstökulut*	119	kasvaa 8 %	heikkenee 0,8 %-yksikköä	-10
Toimintokohtaiset kulut **	304	kasvaa 4 %	heikkenee 1,0 %-yksikköä	-12
Inflaatio kollektiivisessa korvausvastuussa	563	kasvaa 0,25 %-yksikköä	heikkenee 0,3 %-yksikköä	-4
Elinikä diskontatussa vakuutusvelassa	1 509	kasvaa 1 vuotta laskee 0,1 %-yksikköä	heikkenee 2,9 %-yksikköä	-35
Diskonttokorko diskontatussa vakuutusvelassa	1 509	kasvaa 1 vuotta laskee 0,1 %-yksikköä	heikkenee 1,5 %-yksikköä	-18

* Liukuva 12 kuukautta

** Vahinkovakuutuksen toimintokohtaiset kulut ilman sijoitusten hoitokuluja ja muiden palveluiden tuottamiseen liittyviä kuluja

Vahinkovakuutuksen sijoituskannan allokaatiojakauma

Allokaatiojakauma, milj. e	Käypä arvo 30.6.2013		Käypä arvo 31.12.2012	
		%		%
Rahamarkkinat	140	4 %	42	1 %
Joukkolainat ja korkorahastot	2 263	71 %	2 369	75 %
Julkisyhteisöt	597	19 %	615	20 %
Rahoituslaitokset	962	30 %	989	31 %
Yritykset	627	20 %	628	20 %
Korkorahastot	61	2 %	120	4 %
Muut	16	1 %	17	1 %
Osakkeet	323	10 %	268	9 %
Pääomasijoitukset	98	3 %	99	3 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	47	1 %	82	3 %
Kiinteistöt	309	10 %	290	9 %
Yhteensä	3 182	100 %	3 149	100 %

Vahinkovakuutuksen korkosalkun maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 30.6.2013*, milj. e

Vuotta	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Yhteensä	%
Aaa	260	90	266	90	66	85	857	36 %
Aa1-Aa3	185	44	46	1	11	27	314	13 %
A1-A3	92	205	158	85	26	0	566	24 %
Baa1-Baa3	55	59	135	125	25	20	417	18 %
Ba1 tai alempi	53	57	47	16	4	4	181	8 %
Sisäisesti luokiteltu	30	0	0	0			31	1 %
Yhteensä	675	455	652	316	133	136	2 367	100 %

* Ei sisällä luottojohdannaisia.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu sijoitusriskien herkkyyttä ja niiden vaikutusta omaan pääomaan:

Vahinkovakuutus	Riskiparametri	Muutos	Vaikutus omaan pääomaan, milj. e	
			30.6.2013	31.12.2012
Joukkolainat ja korkorahastot 1)	Korko	1 %-yksikkö	88	72
Osakkeet 2)	Markkina-arvo	10 %	34	30
Pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakkeet	Markkina-arvo	10 %	10	10
Raaka-aineet	Markkina-arvo	10 %	1	1
Kiinteistöt	Markkina-arvo	10 %	31	29
Valuutta	Valuutan arvo	10 %	19	25
Luottoriskipreemio 3)	Luottoriskimarginaali	0,1 %-yksikköä	8	9
Johdannaiset	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	0	0

- 1) Sisältää rahamarkkinasijoitukset, vaihtovelkakirjalainat ja korkojohdannaiset.
- 2) Sisältää hedge fund -rahastot ja osakejohdannaiset.
- 3) Sisältää jvk-lainat ja rahamarkkinasijoitukset mukaan lukien kehittyneiden valtioiden liikkeelle laskemat jvk-lainat ja korkojohdannaiset.

Liite 19. Konsernitoimintojen riskiasema

Kokonaisvastuut rating-luokittain, mrd. e

Rating-luokka	30.6.2013	31.12.2012	Muutos
1–2	17,1	17,1	0,0
3–5	2,7	3,0	-0,3
6–7	0,1	0,2	0,0
8–9	0,1	0,1	0,0
10	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	20,1	20,4	-0,4

Markkinariskin herkkyyshanalyysi

Konsernitoiminnot, milj. e	Riskiparametri	Muutos	30.6.2013		31.12.2012	
			Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omaan pääomaan
Korkoriski	Korko	1 %-yksikkö	23		22	
Korkovolatiliteetti	Volatiliteetti	10 %-yksikköä	0		0	
Luottoriskipreemio*	Luottoriskimarginaali	0,1 %-yksikköä		26		19
Hintariski	Markkina-arvo	10 %		0		0
Osakesalkku	Markkina-arvo	10 %		2		3
Pääomarahastot	Markkina-arvo	10 %	3		3	
Kiinteistöriski	Markkina-arvo	10 %				

Herkkyyshluvut on laskettu valuuttojen itseisarvojen summana.

* Luottoriskipreemio on laskettu likviditeettireserviin sisällyvistä käypään arvoon tulovaikutteisesti kirjattavista ja myytävissä olevista saamistodistuksista.

Liite 20. Arvonalentumiset ja ongelmasaamiset

Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta sekä arvonalentumiset, milj. e

	30.6.2013	31.12.2012
Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (brutto)	24 215	22 900
Arvonalentumiset yhteensä, josta	259	246
Saamiskohtaiset	244	230
Saamisryhmäkohtaiset	15	15
Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (netto)	23 956	22 654

Ongelmasaamiset 30.6.2013, milj. e	Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (brutto)	Saamiskohtaiset arvonalentumiset	Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (netto)
Järjestämättömät	94	63	32
Nollakorkoiset	7	6	1
Alihintaiset	0	0	
Muut	226	174	52
Yhteensä	328	244	84

Ongelmasaamiset 31.12.2012, milj. e	Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (brutto)	Saamiskohtaiset arvonalentumiset	Saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta (netto)
Järjestämättömät	96	63	33
Nollakorkoiset	8	7	1
Alihintaiset	0	0	
Muut	218	160	58
Yhteensä	322	230	92

Tunnusluku, %	30.6.2013	31.12.2012
Saamiskohtaiset arvonalentumiset, % ongelmasaamisista	74,3 %	71,5 %

Ongelmasaamisiin luetaan järjestämättömät, nollakorkoiset ja alihintaiset saamiset sekä muut ongelmasaamiset. Järjestämättömien saamisten korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta kolme kuukautta. Nollakorkoinen saaminen on sovittu asiakkaan maksukyvyyn turvaamiseksi nollakorkoiseksi. Alihintainen saaminen on hinnoiteltu markkinahinnoista poiketen asiakkaan maksukyvyyn turvaamiseksi. Muut ongelmasaamiset sisältävät mm. ne saamiset, joihin kohdistuu arvonalentuminen, mutta ne eivät luokituta mihinkään em. ryhmistä ja tilinilytykset.

Liite 21. Likviditeettireservi

Likviditeettireservin maturiteetti- ja luottoluokitusjakauma 30.6.2013, milj. e

Vuotta	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Yhteensä	%
Aaa*	3 681	834	874	877	847	21	7 135	53 %
Aa1–Aa3	21	315	272	403	292	0	1 303	10 %
A1–A3	158	574	162	27	19	0	939	7 %
Baa1–Baa3	109	253	63	6	10	1	442	3 %
Ba1 tai alempi	8	77	58	7	42	0	193	1 %
Sisäisesti luokiteltu**	470	831	1 130	412	142	502	3 488	26 %
Yhteensä	4 448	2 885	2 559	1 732	1 351	525	13 500	100 %

* ml. Talletukset keskuspankissa

** PD <= 0,40 %

Likviditeettireservin (pl. Talletukset keskuspankissa) keskimääräinen jäljellä oleva juoksu-aika on 5,0 vuotta.

Liite 22. Omat varat ja vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)		
Oma pääoma	2 760	2 769
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (oma pääoma ja konsernieliminoinnit)	8	-6
Käyvän arvon rahasto, siirto Tier 2:een	-27	-36
Rajoituksettomat ensisijaiset omat varat (Core Tier 1) ennen vähennyksiä ja pääomalainoja	2 741	2 728
Aineettomat hyödykkeet	-191	-182
Eläkevastuun ylikate ja sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus ja laskennalliset verosaamiset tappiosta	-7	-7
Hallituksen esittämä voitonjako		-145
Suunniteltu voitonjako	-97	
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-703	-703
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-52	-60
Core Tier 1 omat varat	1 692	1 631
Pääomalainat	274	274
Toissijaisten omien varojen alijäämä	-58	
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)	1 908	1 904
Toissijaiset omat varat (Tier 2)		
Käyvän arvon rahasto (pl. rahavirran suojauksen arvostus)	14	13
Debentuurilainat	683	853
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-703	-703
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-52	-60
Siirto ensisijaisiin omiin varoihin	58	
Toissijaiset omat varat (Tier 2)		103
Omat varat yhteensä	1 908	2 007
Ensi- ja toissijaisista omista varoista vähennettävät erät		
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin	-1 406	-1 406
Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-104	-121
Yhteensä	-1 510	-1 527

Milj. e	30.6.2013		31.12.2012	
	Riskipainotetut erät	Omien varojen vaade	Riskipainotetut erät	Omien varojen vaade
Luotto- ja vastapuoliriski				
Valtio- ja keskuspankkivastuut	34	3	41	3
Luottolaitosvastuut	1 081	86	1 193	95
Yritysvastuut	11 333	907	10 814	865
Vähittäisvastuut	705	56	636	51
Muut	871	70	893	71
Markkinariski	830	66	723	58
Operatiivinen riski	1 083	87	1 020	82
Yhteensä	15 937	1 275	15 320	1 226

	30.6.2013	31.12.2012
Suhdeluvut, %		
Vakavaraisuussuhde	12,0	13,1
Tier 1 vakavaraisuussuhde	12,0	12,4
Core Tier 1 vakavaraisuussuhde	10,6	10,6
Vakavaraisuus*, milj. e	633	781

* Vähimmäisvaatimuksen ylittävä omien varojen määrä

IRBA-siirtymäsäännöksellä (Basel 1 -lattia) ei ole vaikutusta vakavaraisuuslukuihin.

Omat varat ja vakavaraisuus on laskettu Basel II -standardien mukaisesti. Yritys-, luottolaitos- ja vähittäisvastuissa sekä oman pääoman ehtoisissa sijoituksissa on käytetty sisäisten luottoluokitusten menetelmää (IRBA). Valtiovastuissa on käytetty luottoriskin standardimenetelmää.

OP-Pohjola-ryhmän luottolaitoslain mukainen vakavaraisuussuhde, ensisijaisilla omilla varoilla laskettu vakavaraisuussuhde (Tier 1) ja vakavaraisuus rajoituksettomilla omilla varoilla (Core Tier 1) olivat kaikki 13,7 % (14,1).

Liite 23. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Pohjola-konsernin oma pääoma	2 760	2 769
Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 007	1 177
Muut omiin varoihin sisällytettävät toimialakohtaiset erät	1	-121
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-881	-876
Tasointusmäärä	-203	-206
Suunniteltu voitonjako	-97	-145
Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*	-20	-45
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-104	-121
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 464	2 432
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	1 275	1 226
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	218	203
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 493	1 429
Ryhmittymän vakavaraisuus	971	1 004
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,65	1,70

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuussuhdeluku oli 1,81 (1,90).

Liite 24. Annetut vakuudet

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Kiinnitykset	1	1
Pantit	4 422	4 630
Muut	401	583
Annetut vakuudet yhteensä	4 824	5 214
Vakuudelliset velat yhteensä	260	592

Liite 25. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. e	30.6.2013	31.12.2012
Takaukset	996	882
Takuuvastuut	1 492	1 359
Luottolupaukset	5 221	5 342
Lyhytaikaisiin kauppatahtumiin liittyvät sitoumukset	321	435
Muut	296	301
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	8 326	8 319

Liite 26. Johdannaissopimukset

30.6.2013, milj. e	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot*	
	Alle 1v	1-5v	>5v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset, josta	49 872	105 570	42 958	198 400	3 311	3 162
Keskusvastapuoliselvittävät	50	2 944	2 441	5 435	46	31
Valuuttajohdannaiset	19 428	2 463	1 141	23 031	325	414
Osake ja indeksisidonnaiset johdannaiset	277	722		998	44	
Luottojohdannaiset	29	130		159	8	1
Muut johdannaiset	334	577	156	1 067	57	56
Johdannaiset yhteensä	69 939	109 462	44 255	223 656	3 746	3 633

31.12.2012, milj. e	Nimellisarvot/jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot*	
	Alle 1v	1-5v	>5v	Yhteensä	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	45 199	91 926	39 553	176 678	4 293	4 168
Valuuttajohdannaiset	19 844	2 747	517	23 107	294	340
Osake ja indeksisidonnaiset johdannaiset	303	819	6	1 127	50	0
Luottojohdannaiset	122	92		214	10	2
Muut johdannaiset	288	585	78	952	37	37
Johdannaiset yhteensä	65 757	96 168	40 154	202 079	4 684	4 547

* Käyvät arvot sisältävät kertyneet korot, jotka taseessa esitetään muissa varoissa tai varauksissa ja muissa veloissa.

OTC-johdannaisten keskusvastapuoliselvitys

Ennakoiden EMIR-asetuksen (Regulation (EU) No 648/2012) edellyttämää keskusvastapuoliselvityksen voimaantuloa, Pohjola Pankki Oyj on siirtynyt helmikuussa 2013 finanssivastapuolten kanssa solmittujen standardiehtoisten OTC – johdannaiskauppojen keskusvastapuoliselvitykseen London Clearing House:ssa uusien korkojohdannaisten osalta. Koska Pohjola Pankki Oyj ei ole liittynyt suoraksi jäseneksi London Clearing House:en, hoitaa Pohjola Pankki Oyj OTC-johdannaiskauppojen keskusvastapuoliselvityksen muutaman erikseen valitun selvitysvälittäjän kanssa, joiden kanssa on solmittu selvityssopimukset. Johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi keskusvastapuoli. Toimintamallissa netotetaan johdannaisten päiväkohtaiset maksut. Lisäksi päivittäin joko maksetaan tai saadaan vakuus, joka vastaa avointen sopimusten käypien arvojen muutosta (variation margin). Toimintamallin muutoksen johdosta keskusvastapuoliselvityksessä olevat korkojohdannaiset esitetään nettona taseessa. Toimintamallin muutos ei ole vielä olennaisesti vaikuttanut Pohjola konsernin taseeseen.

Muut kahdenvälisesti selvittävät OTC- johdannaiset

Pohjola Pankki Oyj:n ja muiden asiakkaiden välisiin johdannaiskauppoihin sekä sellaisiin johdannaiskauppoihin, joita asetuksen mukainen keskusvastapuoliselvitys ei koske, sovelletaan joko ISDA:n, Finanssialan Keskusliiton tai Pohjola Pankin omaa johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

Liite 27. Muut vastuusitoumukset ja vastuut

Sitoumukset pääomasijoitusrahastoihin 30.6.2013 olivat konsernitoimintojen osalta 10 miljoonaa euroa (12) ja vahinkovakuutus toiminnan osalta 107 miljoonaa euroa (107). Ne sisältyvät kohtaan "Taseen ulkopuoliset sitoumukset".

Liite 28. Lähipiiritapahtumat

Pohjola-konsernin lähipiirin muodostavat emoyhtiö OP-Pohjola osk (ent. OP-Keskus osk), konserniin yhdistellyt tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt, hallintohenkilöt ja muut lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. Pohjola-konsernin hallintohenkilöihin luetaan Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa hallintohenkilöllä tai hallintohenkilön läheisellä perheenjäsenellä on huomattava vaikutusvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö ja sisaryritykset OP-Pohjola-keskusyhteisökonsernissa.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lähipiiriliiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 31.12.2012 jälkeen.

Helsingissä 31.7.2013

Pohjola Pankki Oyj Hallitus

Tämä osavuosikatsaus on saatavissa osoitteessa www.pohjola.fi > Media > Julkaisut. Samassa osoitteessa on myös katsaukseen liittyvää tausta-aineistoa.

Analytiikkotilaisuus, conference call ja live webcast

Tulosjulkistuspäivänä 31.7. analytikoille ja sijoittajille järjestetään yhteinen englanninkielinen tiedotustilaisuus klo 15.00 Suomen aikaa, EET (14.00 CET, 13.00 UK, 8.00 US EST). Kyseessä on yhdistetty analytiikkotilaisuus, conference call ja live webcast.

Analytikit ja sijoittajat voivat osallistua tilaisuuteen kahdella tavalla:

1) Seuraamalla tilaisuutta Internetin kautta live webcastina, jonka linkki tulee sijoittajasivuilla ennen tilaisuuden alkua. Internetissä kysymyksiä voi lähettää webcast-näkymässä olevan painikkeen kautta. Jälkikäteen webcast on katsottavissa myös tallenteena sijoittajasivuilla.

2) Soittamalla yhteen alla olevista alueellisista conference call -numeroista. Puhelimitse kysymykset esitetään tilaisuuden kysymysosiossa ohjeistuksien mukaan. Osallistujia pyydetään tulemaan linjoille 5–10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua.

UK: +44 1452 555 131

FI: +358 9 23 113 289

SE: + 46 8 506 307 79

US: +1 866 682 8490

Salasana: Pohjola

Lehdistötilaisuus

Tulosjulkistuspäivänä 31.7. toimittajille järjestetään lehdistötilaisuus klo 12.00 OP-Pohjolan tiloissa (Vääksyntie 4, Vallila, Helsinki). Tilaisuudessa tuloksen esittelee Pohjola Pankki Oyj:n toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen.

Taloudellinen informaatio 2013

Vuoden 2013 osavuosikatsausten julkaisupäivät:

Osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2013 30.10.2013

JAKELU

NASDAQ OMX Helsinki Oy

London Stock Exchange

SIX Swiss Exchange

Keskeiset tiedotusvälineet

www.pohjola.fi, www.op.fi

Lisätietoja:

Mikael Silvennoinen, toimitusjohtaja, puh 010 252 2549

Vesa Aho, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 010 252 2336

Niina Pullinen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 010 252 4494